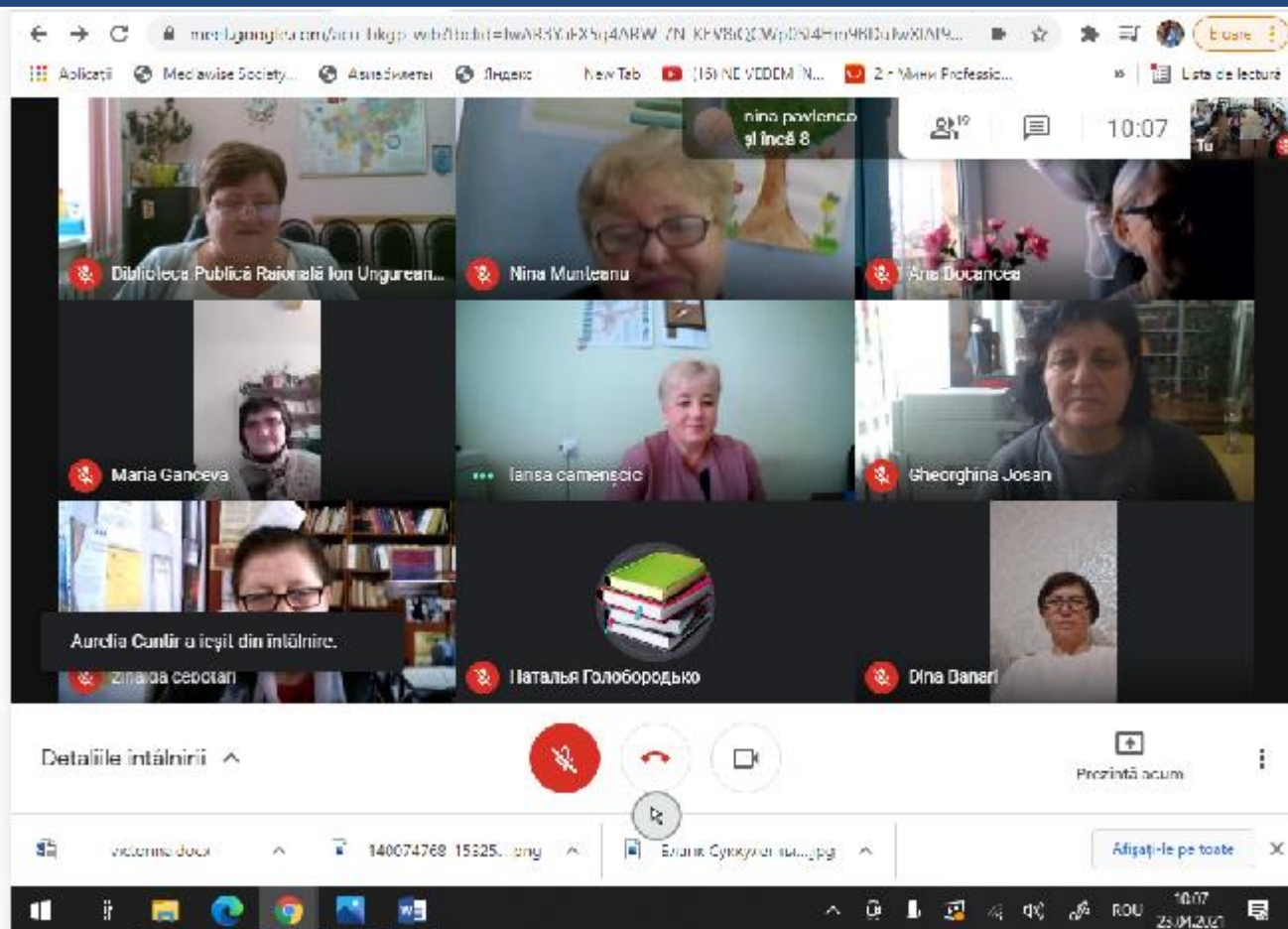

CONSILIUL RAIONAL CĂUȘENI
DIRECȚIA EDUCAȚIE, CULTURĂ, TINERET, SPORT ȘI TURISM

A P R O B A T:

Șef Direcție Educație, Cultură,
Tineret, Sport și Turism Căușeni
Dna Tatiana PALADUȚA
19 ianuarie, 2022

**Raport analitic anual privind activitatea Bibliotecilor
Publice Teritoriale din raionul Căușeni.
Anul 2021 - anul evaluării bibliotecilor publice.**

Responsabil date statistice – Șestacovschi Larisa, specialist principal bibliotecii,
Direcția Educație, Cultură, Tineret, Sport și Turism Căușeni

Responsabil de elaborarea Raportului, coordonator, - Liuba Osipov, director
BPR „Ion Ungureanu” Căușeni

Responsabili pe compartimente :

Instruiri și dezvoltare profesională - Popușoi Natalia, director-adjunct BPR

Servicii de bibliotecă și utilizarea lor – Groza Oxana, Gargaliț Svetlana, bibliotecari
BPR, Potînga Mihaela, bibliograf BPR

Servicii pentru copii - Balan Natalia, bibliotecar, filiala copii a BPR

Abrevieri și acronime:

BPR – Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni

BPT – Bibliotecile Publice Teritoriale r-l Căușeni

BP – bibliotecă publică

BÎ – Bibliotecile din instituțiile de învățământ din r-l Căușeni

DECTST – Direcția Educație Cultură Tineret Sport și Turism Căușeni

ABRM- Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova

APL- Administrația Publică Locală

BNRM- Biblioteca Națională a Republicii Moldova

CFC – Centrul de Formare Continuă

CE-centrul de excelență

SMB- serviciu modern de bibliotecă

TIC – Tehnologiile Informaționale și de Comunicare

Raportul textual a fost discutat și promovat spre aprobare în cadrul ședinței

din 19 ianuarie, 2022

a Consiliului de administrativ al Bibliotecii Publice Raionale Căușeni,

Proces verbal nr. 1 din 19.01. 2022

Publicație cu statut de manuscris.

SUMAR:

Misiunea, viziunea, valorile Bibliotecii. Obiectivele anului profesional 2021	4
Context organizațional. Componenta documentară a bibliotecii	7
Proiecte gestionate și cu statut de participare în 2021	9
Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale	15
Servicii de bibliotecă și utilizarea lor	21
Indicatori de utilizare ai bibliotecii	21
Indicatori de performanță (relaționali)	29
Servicii în sprijinul implementării Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă:	32
Descrierea serviciilor de dezvoltare a competențelor utilizatorilor.	32
Activitate metodologică. Dezvoltare profesională continuă.	36
Resurse	37
Resurse umane. Personal.	37
Resurse financiare	41
Concluzii. Probleme și orientări de perspectivă	42
Analiza SWOT pentru anul de referință 2021	43
Anexa.1 Indicatori de performanță ai rețelei de biblioteci Căușeni	48
Anexa. 2. Reuniuni profesionale, instruirii organizate de BPR	50
Anexa 3 Oferta Educațională a BPR Căușeni pentru ianuarie-iunie 2022	54
Anexa 4. Link-uri ale celor mai importante activități culturale ale BPR 2021	59.

Anul 2021 este considerat an de cotitură pentru întreaga rețea de biblioteci publice teritoriale din Republica Moldova. Evaluarea bibliotecilor a fost cel mai serios examen pentru bibliotecari ca specialiști și pentru Bibliotecă ca instituție în fața Administrației publice locale, prezentând comisiei portofoliul ce a integrat toate aspectele de activitate ale bibliotecii pentru perioada anilor 2016-2020.

I.Misiunea, viziunea Bibliotecilor Publice Teritoriale Căușeni

Rețeaua de biblioteci publice teritoriale din raionul Căușeni este constituită din 40 biblioteci publice gestionate de APL nivelul I și II, inclusiv Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” din cadrul DECTST, gestionată de Consiliul raional Căușeni.

Biblioteca raională activează ca centru biblioteconomic, oferind suport metodologic, logistic și dezvoltator pentru toți bibliotecarii din raionul Căușeni.

Misiunea de bază a bibliotecilor din rețeaua de biblioteci a raionului Căușeni a fost și rămâne a fi promovarea cărții și lecturii printre utilizatorii de toate vârstele, servind drept punct de conectare a cetățenilor la informații valoroase, utilizează eficient tehnologiile informaționale, promovează accesul la valorile universale facilitând procesul de cunoaștere a valorilor naționale, livrând produse utile și atractive diferitor grupuri țintă.

Valorile bibliotecilor sunt:

- Satisfacția beneficiarilor;
- Creativitate și inovație;
- Vizibilitate și eficiență a activității;
- Modernizare;
- Formarea și întreținerea spiritului comunitar;
- Colaborare și parteneriate.

Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu”, având misiunea unui centru biblioteconomic regional prin activitatea sa fortifică motivația tuturor angajaților săi și a bibliotecarilor din r-l Căușeni pentru o formare continuă, pentru o acumulare de noi competențe, iar pentru cetățeni biblioteca vine cu oferte și invitații permanente pentru participare la activitățile de divertisment, de instruire non-formală și cele culturale prin generarea, implementarea, multiplicarea inovațiilor și prin prestarea serviciilor de bibliotecă de calitate.

Dorind să devină și să rămână competitive în spațiul prestării serviciilor cu caracter social, educativ, informativ, de dezvoltare profesională continuă și dezvoltare a personalității, BPT Căușeni tind spre diversificarea serviciilor destinate cetățenilor din comunitate, având în vedere necesitățile lor de informare, dar și obiectivele de dezvoltare durabilă la nivel național specificate în Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă 2030, cât și la nivel internațional elaborate de ONU.

Principalele obiective ale BPT pentru anul 2021 –

Anul evaluării bibliotecilor publice teritoriale

Anul fortificării digitalizării activității bibliotecilor

s-au axat pe prioritățile profesionale formulate în cadrul Forumului Managerilor sistemului național de biblioteci cu referire la Biblioteca anului 2021, unde bibliotecarii:

- Și-au analizat și ordonat activitatea sa pentru ultimii 5 ani elaborând portofoliul pentru evaluarea bibliotecii;
- Au valorificat la maxim tehnologiile existente în bibliotecă, au realizat upgrade-uri și au procurat noi unități TIC;
- BPR „Ion Ungureanu” Căușeni și-a centrat procesul educațional de caracter non-formal pe incluziunea digitală a personalului din bibliotecile publice și cele din instituțiile de învățământ;
- BPR „Ion Ungureanu” Căușeni a oferit instruiți, consultații, suport metodologic pentru bibliotecarii din bibliotecile din instituțiile de învățământ în vederea elaborării portofoliilor pentru evaluarea bibliotecilor școlare;
- BPT au dezvoltat servicii inovative de bibliotecă pe bază de TIC și lectură ca baza pentru dezvoltarea comunităților prin susținerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030;
- Au diseminat informațiile și materialele despre importanța și beneficiile lecturii;
- Au dezvoltat competențe de gândire critică, combatând analfabetismul funcțional.

La început de an 2021 în vederea evaluării BPT, pentru susținerea bibliotecarilor specialistul principal Secția Cultură, în parteneriat cu Biblioteca raională, au creat un grup de lucru care a organizat un șir de reuniuni profesionale. Astfel, au fost oferite instruiți, consultații și îndrumări metodice pentru toți bibliotecarii BPT la perfectarea portofoliilor de evaluare. Membrii grupului au fost: Larisa Șestacovschi, specialist principal în cadrul DECTST Căușeni, Osipov Liuba, director Biblioteca raională „Ion Ungureanu”, Popușoi Natalia și Groza Oxana, bibliotecare BPR. Pe

parcursul lunilor februarie-martie 2021, acest grup a consultat, a oferit susținere, a studiat și a contribuit la perfectarea portofoliilor de evaluare ale bibliotecarelor. În perioadă scurtă de timp au fost organizate zilnic ateliere de lucru cu grupuri restrânse de bibliotecari și a fost realizat un volum enorm de muncă. Evaluarea a cuprins un spectru larg de activitate al bibliotecilor pentru o perioadă de 5 ani cu indicatori de performanță, indicatori statistici, regulamente de organizare și funcționare a bibliotecii, regulamente interne, cercetări, publicații, servicii de bibliotecă, proiecte, parteneriate, voluntariat și multe alte compartimente care se regăsesc în activitatea bibliotecii astăzi. Conform Regulamentului de evaluare a bibliotecilor publice, în urma evaluării bibliotecile sunt clasificate pe categorii, care le va permite să se deosebească între ele prin rezultatele activității.

O bună parte dintre angajați au dat dovadă de responsabilitate, prezentând portofolii perfectate la cel mai înalt nivel. Dar, din păcate, avem și biblioteci unde s-a răsfrânt vizibil asupra activității sale faptul, că fluctuația cadrelor este foarte mare, bibliotecarii nou veniți nu au studii și nici idee despre activitatea unei biblioteci moderne. La fel, activitatea cu o normă de muncă 0,5 în 5 biblioteci (Tănătarii-Noi, Baccealia, Grădinița, Baurci, Chircăieștii-Noi) și Biblioteca Publică Ciuflești cu 0,75 au influențat mult indicatorii de performanță, rezultatele anului fiind mai slabe. La moment, 2 biblioteci (Pervomaisc și Leuntea) nu activează și nu se știe care va fi soarta lor mai departe. **17 la sută** (7 la număr) din totalul bibliotecilor publice din raion nu sunt dotate cu echipament tehnic și în acest proces greu pentru bibliotecari din cauza perioadei pandemice nu se pot adapta la prestarea serviciilor on-line. Mizăm pe ajutorul și sprijinul angajatorilor, adică a APL, pe care îi rugăm să pună umărul la dotarea bibliotecilor cu echipament modern și achiziții de carte și asigurarea condițiilor decente de muncă (căldură și electricitate).

Evaluarea BPT Căușeni a avut loc în perioada 12-16 aprilie, 2021. Iar la data de 26.04.2021 a fost emis ordinul MECC nr.437 prin care a fost adeverită evaluarea BPT Căușeni fiind aprobate categoriile bibliotecilor: BPR – categoria I, 10 biblioteci au obținut categoria III și 16 categoria IV. O singură bibliotecă teritorială din s. Leuntea nu a fost evaluate din motivul nefuncționării temporare a bibliotecii și lipsa bibliotecarului.

La fel de importante și actuale rămân a fost obiectivele puse și în anii anteriori:

- ODD-urile ca bază de noi proiecte comunitare;
- Desăvârșirea abilităților de utilizare TIC pentru bibliotecari. Valorificarea cunoștințelor în E-Guvernare, crearea și oferirea serviciilor în acest domeniu;
- Promovarea Cărții și a Lecturii ca serviciu prioritar al bibliotecii;

- Participarea la inițiativele Proiectului Național „LecturaCentral”, Festivalul Cărții și al Lecturii, Concursul Literar Național „La izvoarele înțelepciunii” , „Citim cu voce tare împreună” ș.a
- Evaluarea impactului bibliotecii, dezvoltarea instrumentelor de impact și utilizarea datelor în promovarea bibliotecii;
- Modernizarea și diversificarea serviciilor ca factor de interes comunitar;
- Crearea unor spații moderne de bibliotecă, funcționale și atractive, întru facilitarea procesului de formare a comunității;
- Instruirea profesională continuă a tuturor bibliotecarilor din rețea, crearea noilor formatori în rândul bibliotecarilor;
- Implicarea în proiecte, atragerea bibliotecarilor din teritoriu și realizarea lor cu succes,
- Realizarea unor activități de Advocacy Pro-bibliotecă;
- Dezvoltarea parteneriatelor comunitare.

Având în vedere că în anul 2021 au continuat în mare parte restricțiile parvenite în legătură cu pandemia Covid-19, obiectivele puse în față au fost realizate parțial. Din păcate, principalii indicatori de performanță ai bibliotecilor au scăzut din acest motiv în anul 2020 și reobținerea lor cere eforturi majore și noi abordări și metode de lucru.

II . Context organizațional.

2.1.Componenta documentară a bibliotecilor.

Începutul anului 2021 a avut ca prioritate lucrul intens asupra componentei documentare a tuturor bibliotecilor din raion și, în special, reșezarea activității bibliotecare în concordanță cu documentele legale, strategice și de reglementare, în special cu Legea cu privire la biblioteci (2017) și a Strategiei de consolidare și modernizare a rețelei de biblioteci publice. Acest lucru a devenit prioritar având în vedere evaluarea bibliotecilor, care a fost anunțată din 1 martie 2021. În acest context BPR Căușeni a organizat 6 ateliere de lucru și instruire pentru bibliotecarii din BPT, unde a fost pus în discuție din nou „Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice”, au fost identificate punctele slabe și trasate sarcinile pentru fiecare bibliotecar în parte. Lucrurile se complicau mult și în mare parte pentru bibliotecarii nou angajați care nu sunt nici pe aproape specialiști în domeniu. Mulți ani la rând necesitatea de a avea și a crea politici proprii de bibliotecă nu a fost una prioritară. Novateca a venit cu un suport bun ce ține de tehnologii, instruirii moderne și crearea serviciilor moderne, dar care se axau pe tehnologii și Internet. Acum, când accentul se pune

din nou pe carte, lectură și catalog, a apărut necesitatea de a iniția noi instruirii, deja ce țin de activitatea tradițională. Dar, din păcate, tot mai puțini bibliotecari-profesioniști avem în statele bibliotecilor, care ar monitoriza și ar ajuta alți bibliotecari la acest capitol. Participăm activ la atelierele profesionale legate de descrierea bibliografică, clasificarea documentelor și alte activități ce țin la propriu de activitatea profesională. Dar mereu mai este loc pentru perfecționarea profesională.

În anul 2021 s-a lucrat participativ la elaborarea Regulamentelor de Organizare și Funcționare a Bibliotecilor Publice Teritoriale din rețea acolo unde nu erau, la unele din ele fiind aprobate deja, altele fiind apoi aprobate la ședințele consiliilor locale în I jumătate a anului 2021.

La fel, în anul 2021 a fost revizuit setul de documente, necesar pentru realizarea cu succes a procesului de evaluare a bibliotecii. În baza recomandărilor Centrului de Formare Continuă a BNRM, a Legii cu privire la biblioteci, Regulamentului de organizare și funcționare a BPR „Ion Ungureanu”, a literaturii de specialitate am elaborat fișele instrucțiunilor tehnologice, Politici de dezvoltare a colecțiilor BPR, Politici de cercetare în bibliotecă, au fost îmbunătățite portofoliile serviciilor, ale proiectelor, ale regulamentelor pentru utilizatori, ale regulamentelor de ordine internă, ținerea la zi a Registrelor de inventar, a fișierelor tematice ș.a documente importante. A fost revizuit tot fondul de carte, împrăștiate toate indicatoarele din bibliotecă, într-un cuvânt, a fost revizuită, împrăștiată, reînnoită și ajustată toată activitatea bibliotecii. Același lucru s-a întâmplat în toate bibliotecile publice din raion, bibliotecarii fiind îngrijorați de faptul care va fi prestația lor la evaluare, cum va fi atitudinea APL-ului vizavi de această procedură.

A fost revizuit și ajustat Registrul de evidență a angajaților din rețeaua de biblioteci din raion în format digital.

Elaborarea unei noi strategii de dezvoltare a bibliotecii raionale a solicitat un efort deosebit de echipă, a fost nevoie de studiat mai bine cadrul legal și directivele legate de biblioteci ca acest Plan să fie unul lucrativ și funcțional, iar prioritățile identificate să corespundă realității.

Având în vedere modificările masive ce au parvenit practic în toate domeniile de reglementare a domeniului biblioteci, am avut nevoie de timp pentru a le studia, a le înțelege și ale implementa în practică. Strategia de dezvoltarea BPR a fost elaborată, au fost trasate prioritățile și obiectivele și ne dorim mult realizarea lor cu succes.

La moment, politicile BPT sunt completate cu regulamente, reguli și instrucțiuni normative și tehnologice de care este necesar să dispună o bibliotecă publică, dar este necesar și realizarea prevederilor fiecărui document în parte. Evaluarea bibliotecilor publice a fost percepută ca o procedură de revizuire și totalizare a activității de bibliotecă. Ceia ce nu se poate palpa în munca

depusă de bibliotecar, a devenit măsurabil, vizibil, a prins greutate și poate fi comparat prin indicatorii de performanță pe care-i prezintă.

2.2 Proiecte gestionate și cu statut de participare.

Anul 2021 a fost unul mai complicat pentru derularea și implementarea proiectelor. Dar, totuși, un efort major în acest domeniu a fost depus atât la continuarea inițiativelor începute în anul 2020, cât și la aplicarea la noi granturi și proiecte. Drept apreciere a creativității bibliotecii prin aplicarea, participarea și coordonarea în diverse proiecte ar fi impactul muncii depuse, creșterea imaginii bibliotecii în comunitate și recunoașterea bibliotecarului ca lider comunitar, profesionist la locul de muncă și specialist cu competențe multilaterale. BPT au participat și coordonat în anul 2021 mai multe proiecte, din care cele mai cu impact au fost:

Proiecte instituționale:

- Unul din Proiectele instituționale inițiate de BPR „Ion Ungureanu” în contextul restricțiilor și limitarea numărului de utilizatori ce se pot afla în bibliotecă este **Proiectul „Cartea vine la tine”** care se dezvoltă și este unul cu rezultate frumoase atât pentru utilizatorii maturi, cât și pentru copii. Astfel, atât în Biblioteca raională, cât și în Filiala copii începând cu luna septembrie au loc activități în cadrul acestui proiect-serviciu. Biblioteca raională a făcut o analiză a utilizatorului potențial din instituții unde activează intelectuali, care sunt deprinși cu lectura, au citit multe cărți pe parcursul vieții, dar la moment nu frecventează biblioteca din diferite motive. Unii motivează, că nu le este comod să vină la bibliotecă, căci locuiesc în alt cartier, nu au timp, sau nu reușesc, dar și-ar dori să citească. Astfel de utilizatori pasivi au fost identificați în rândul angajaților Consiliului raional, a spitalului, lucrători sociali, vânzători din piața centrală dar și pensionari, care se deplasează mai greu, sau au frică de Covid. Astfel, începând cu un număr de 5 persoane, am ajuns în scurt timp la 32 de utilizatori adulți, care solicită serviciile bibliotecii la ușă. Acești utilizatori pot apela prin telefon sau prin rețele de socializare la bibliotecă, anunțând, că au citit cărțile și solicită alte titluri, sau se dorește recomandarea bibliotecarului. Apoi bibliotecarii se deplasează la ușa biroului, locul de muncă sau la scara pensionarului, efectuând schimbul de carte. La început, se discuta la acest subiect, care părea un discomfort deplasarea spre utilizator cu cărțile în sacoșă, dar având în vedere, că majoritatea instituțiilor unde avem utilizatori sunt în centrul orașului nu deranjează bibliotecarii. Din contra, ei sunt așteptați de către utilizatori, care sunt foarte mulțumiți de această oportunitate.

Filiala pentru copii în cadrul acestui proiect a inițiat activități în special pentru picii din clasele întâi. Bibliotecarii periodic merg în clase cu un set de carte pe potrive copiilor și îi îndeamnă să

citească, intrigându-i cu subiectul cărții, permițându-le să răsfoiască cartea, să privească imaginile. Scopul acestor vizite este Cultivarea dorinței copiilor de a deveni prieteni cu cartea.

Obiectivele vizitelor: Să se familiarizeze cu biblioteca și bibliotecarul.

Să recunoască tipuri de cărți: cu povești, cu poezii, enciclopedice, dicționare etc.

Să cunoască structura unei cărți.

Să manifeste atitudine grijulie față de carte.

În perioada septembrie – decembrie 2021 au avut loc 6 asemenea vizite în clase și avem 70 de copii (90%) de utilizatori activi înscriși la bibliotecă din elevii claselor vizate.

Plusul mare al acestui proiect este comunicarea față în față cu utilizatorul, satisfacția lui de a beneficia de plăcerea lecturii fără a ieși din zona de confort, fără a reține cartea din motivul, că nu are timp să meargă la bibliotecă. Utilizatorii-copii deprind plăcerea lecturii, chiar dacă încă nu au fost niciodată la bibliotecă, descoperă cartea și lectura chiar dacă nu au nici o carte acasă.

Tendințe asemănătoare acestui proiect se atestază în mai multe biblioteci din raion PP Ursoaia, BP Sălcuța dar ele au un caracter răzleț, nu sunt ordonate și înregistrate ca vizite. În anul 2022 vom recomanda bibliotecarilor din BPT să acorde atenție acestui fel de activitate, care este benefic și aduce o îmbunătățire a imaginii serviciilor bibliotecii.

- BP Săiți a inițiat și deja al doilea an implementează un proiect de caritate în parteneriat cu APL local și băștinași plecați peste hotare „**Îmbracă, încălță un copil**”. În anul 2021 în cadrul proiectului au fost susținute 5 familii cu mulți copii, pentru care s-au adunat peste 7000 de lei, aportul fiind adus de 30 de persoane.

Proiecte naționale:

- Biblioteca raională din Căușeni a continuat activitatea ca partener în Proiectul demarat în anul 2017 „**Comunități care învață**”. Proiectul este susținut de DVV Internațional Moldova în parteneriat cu ONG „Asociația Psihologilor Tighina” din orașul Căușeni. BPR „Ion Ungureanu” face parte din partenerii care implementează cu succes „Școala pentru adulți” în regiune.

Impact: În cadrul proiectului de către formatorii BPR au fost livrate 48 de ore de instruire în domeniul TIC pentru 14 educatori, șomeri și 7 beneficiare ale Centrului Maternal „Pro Familia” din Căușeni.

Tot în acest Proiect a activat și filiala de carte română „Timiș” din or.Căinari cu un șir de ateliere de creație pentru adulți.

- BPR Căușeni și BP Sălcuța a continuat în anul de referință activitățile în proiectul **Prodem2 „Împuternicirea tinerilor pentru o cetățenie activă”**, unde prin organizarea atelierelor

de lucru cu tinerii la bibliotecă a fost elaborat un Plan Raional de Acțiuni în domeniul Tineret (Strategie locală) pentru anul 2021-2022, unde au fost trasate direcțiile prioritare de acțiuni, partenerii și responsabilii pentru fiecare domeniu. Biblioteca raională și-a asumat și a realizat sesiuni tematice pentru tinerii din Căușeni cu genericul MENTOR-ME - „Democrația la noi acasă”, „Observarea alegerilor” și „Egalitatea de gen” la care au participat 63 de tineri din raionul Căușeni.

○ **„Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate”** este un proiect bazat pe implicarea și responsabilizarea tinerilor din categoria NEET.

Proiectul și-a propus să dezvolte jurnalismul comunitar și să consolideze crearea unei voci media, prin sporirea nivelului de educație media, de activism civic și libertate de exprimare a cel puțin 160 de tineri, inclusiv tinerii NEET, din categoriile cu risc de excludere socială din 16 localități rurale marginalizate din raioanele Călărași, Ștefan Vodă, Ungheni și Căușeni. În cadrul proiectului „Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate!” s-a stabilit un parteneriat sustenabil dintre Televiziunea Locală Studio-L DECAPRESSS, dar și Ziarul Regional Expresul, cu Asociația Obștească Baștina Frăsinești și Asociația pentru Dezvoltare Durabilă Integrată care au avut rolul unor “punți de legătură” dintre tinerii jurnaliști comunitari și redacție. Conștientizând importanța dezvoltării capacităților la nivel local pentru a transforma schimbarea către beneficii pentru societate, proiectul a conținut o componentă importantă de instruire - un curs de jurnalism comunitar realizat de bibliotecari-formatorii regionali Manciu Aliona BPR „Dimitrie Cantemir” or.Ungheni și **Popușoi Natalia BPR „Ion Ungureanu” Căușeni**.

În cadrul acestui curs, tinerii s-au familiarizat cu: identificarea, documentarea și raportarea unei probleme din comunitate, crearea unui produs de jurnalism comunitar, explorarea aplicația DIY și alte instrumente necesare jurnalistului comunitar, publicarea materialului elaborat în baza unei probleme comunitare pe site-ul journalist.md, metodele de promovare online; etica jurnalismului comunitar dar și demararea campaniilor de advocacy.

Acest proiect a prestat activități de instruire și ateliere de lucru în format tradițional și online cu 97 de adolescenți și tineri din 9 localități din raionul Căușeni și Ștefan Vodă (Feștețița, Fîrlădeni, Săiți, Ursoaia, Coșcalia, Salcuța, Surchiceni, Hagimus, Căușeni). Bibliotecarii din aceste 9 localități au avut rolul de parteneri principali ai proiectului, au asigurat instruirile cu participanți, cu spațiu și au monitorizat procesul de lucru și implicarea a tinerilor pe tot parcursul implementării proiectului.

Proiectul **„Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate!”** a devenit o platformă de dialog care încurajează tinerii să vorbească despre problemele locale și despre

soluțiile pentru rezolvarea lor, oferind suport informațional pentru îmbunătățirea condițiilor din localitățile pe care le reprezintă. În cadrul proiectului a fost lansat ghidul practic „Jurnalistul comunitar”, suportul de curs care a fost utilizat la livrarea sesiunilor de instruire de către trainerii regionali. Tot aici, a fost prezentată broșura cu toate știrile și materialele elaborate de către corespondenții comunitari și publicate în presă pe durata proiectului de către partenerii informaționali.

Proiectul „Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate” este implementat de Asociația Obștească Baștina Frăsinești, în parteneriat cu Asociația pentru Dezvoltare Durabilă Integrată, în cadrul Programului de Granturi 2021 pentru organizațiile de tineret al Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

Link-uri de la activitățile organizate în BPT Căușeni:

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4243549162408729/>

Hagimus

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4326829844080660/>

<https://www.facebook.com/111133303810641/posts/382891359968166/>

Fîrlădeni

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4326326334131011/>

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4303209499776028/>

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4281124878651157/>

Feștelîța

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4325933784170266/>

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4312179492212362/>

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4246419475455031/>

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4243549162408729/>

Căușeni

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4313616665401978/>

<https://www.facebook.com/469515436447703/posts/4528795337186339/>

Coșcalia

<https://www.facebook.com/840751819430748/posts/1837100819795838/>

<https://www.facebook.com/840751819430748/posts/1827843070721613/>

Surchiceni

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4261909623906016/>

<https://www.facebook.com/100009869775342/posts/1484050238600621/>

Săiți

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4303141969782781/>

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=1695565920627191&id=100005213971571

<https://www.facebook.com/100005213971571/posts/1687820998068350/>

Ursoaia

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=1683654918494736&id=100005507320022

<https://www.facebook.com/100005507320022/posts/1679848118875416/>

<https://www.facebook.com/100005507320022/posts/1672980746228820/>

<https://www.facebook.com/groups/4144768705620109/permalink/4279981978765447/>

Vicon

<https://www.facebook.com/589194028213466/posts/1188318328301030/>

○ În anul 2021 BPR „Ion Ungureanu” a fost selectată pentru finanțate cu Proiectul **„Biblioteca-platforma alegătorului activ”** din cadrul Programului de granturi mici „Bibliotecile – puncte de educare a alegătorilor”, desfășurat în cadrul Proiectului „Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente” implementat de PNUD Moldova, cu suportul financiar al USAID. Prin acest proiect BPR și-a propus atingerea câtorva obiective specifice pentru realizarea cărora în perioada lunilor august-noiembrie, 2021 au fost propuse spre organizare și desfășurare următoarele activități:

- 4 ateliere X 30 min informative pentru copii cu vârsta 5-7 ani.
- Atelier de educare electorală pentru persoane cu dizabilități din Căușeni.
- Exercițiu de simulare a unui proces electoral (tineri între 14-18 ani).
- Inaugurarea Ungherașului Democrației.

Principalele rezultate obținute în urma activităților de informare și instruire desfășurate pe parcursul implementării proiectului:

- Au fost livrate 4 ateliere informative a câte 30 minute fiecare cu participarea a 82 de copii cu vârsta cuprinsă 5-7 ani, scopul fiind ore informative „Ce sunt alegerile?” și ”Ce este un VOT?”;
- Pentru 15 educatori, care au solicitat să le fie organizate ore informative în educația electorală, au fost organizate 2 ore informative, având ca scop ca să fie introduse ore informative cu această tematică în programul preșcolar;
- A fost livrată 1 instruire cu 8 persoane cu dizabilități, având drept obiectiv identificarea problemelor cu care se confruntă tinerii cu probleme de sănătate în ziua de alegeri, la fel, au identificat soluții și parteneri care, eventual, le-ar putea ajuta în soluționarea problemelor. În cadrul instruirii participanții au trecut și prin etapele procesului electoral;
- 61 de adolescenți au fost implicați direct în procesul de simulare al unei zile de alegeri;
- 6 întruniri cu expertul-moderator; au lucrat la proiectele programelor electorale ale partidelor;
- 4 întruniri la bibliotecă cu coordonatorii proiectului, unde au fost informați și instruiți referitor la modul de identificare a problemelor și a soluțiilor, despre procesul de lucru al Biroului Electoral al Comisiei de Votare, detaliile și aranjamentele principale pentru ziua de simulare;
- „Liderii de partid” au avut 3 întruniri cu potențialii parteneri (poliția rutieră, primăria, directorul liceului) unde au mers ca să pună în discuție de scopul obiectivele proiectului, problemele identificate de ei, idei, sprijin, sfaturi pentru soluționarea problemelor identificate;

- Au fost elaborate, tipărite și distribuite mai mult de 100 de flayere de promovare a platformei electorale:
- 45 de tineri din clasele a X-XII-a au participat în rol de alegători în ziua simulării exercițiului. Ei au venit pregătiți cu întrebări pentru echipe în cadrul exercițiului de dezbateri.
- A fost creat și inaugurat în bibliotecă Ungherașul de Informare pentru Alegători. Punând în mișcare toate sursele și resursele posibile, într-un birou care nu prea era valorificat ca spațiu, a fost efectuată reparație cosmetică, ajustat numărul de corpuri de iluminat, procurate pe lângă 2 vitrine finanțate de proiect (5000 lei) și alte 2 dulapuri, care întregesc un mobilier frumos, nou și plăcut la aspect. În total la cele 5 mii de lei din partea proiectului, au fost investiți încă 13 mii din sursele bibliotecii. Inaugurarea Ungherașului informativ în domeniul electoral a încununit activitățile proiectului „**Biblioteca – platforma alegătorului activ**” prin faptul că va aduna în acest birou nou parteneri, cetățeni, tineri, copii, bibliotecari, oaspeți ai bibliotecii, care vor fi informați, instruiți, consultați la tema electoralelor de tot genul.
 - Exercițiul de simulare a fost mediatizat în mass-media locală TV „Studio-L”

Link-uri:

1. <https://www.studio-l.md/cultura/la-causeni-fost-simulat-un-exercitiu-de-vot/>
2. <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.4663481047051100&type=3>
3. <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.4737199999679204&type=3>
4. <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.4531215200277686&type=3>
5. <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.4491118130954060&type=3>
6. <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.4491112557621284&type=3>
7. <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.4469955683070305&type=3>
8. <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.4469923523073521&type=3>
9. <https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4734099243322613>
9. <https://www.facebook.com/photo/?fbid=618721399486311&set=gm.618403349166912>
10. <https://www.facebook.com/photo?fbid=617039676321150&set=pcb.616826742657906>
11. <https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.466348111038442>

○ Biblioteca Ursoaia a participat activ ca partener și lider comunitar în cadrul proiectului comunitar „**Pune umărul**”, unde APL împreună cu cetățenii soluționează problemele locale atrăgând fonduri și parteneri noi.

Proiecte internaționale:

○ La inițiativa Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, BPR „Ion Ungureanu” a aplicat la Proiectul „**Punguța cu 2 cărți**” derulat cu sprijinul Kaufland Romania, pentru că fiecare

copil are dreptul la educație de calitate. Astfel, 5 familii defavorizate, cu vârsta între 1-2 ani, au participat la activități mamă-copil dedicate deprinderii de a citi cărți din frageda copilărie împreună cu familia și au primit pentru acasă câte 2 Punguțe cu cărți ilustrate și o surpriză (o punguță per activitate), adecvate vârstei antepreșcolare. În orașul Căușeni au fost identificate 5 familii beneficiare ale acestui proiect. Au fost niște activități deosebit de frumoase și memorabile, având în vedere reacția copiilor la jocul propus în timpul lecturii cărților, repetarea mișcărilor, imaginile colorate din cărți. Plăcere deosebită a prezentat și faptul, că Punguțele cu cărțile au fost dăruite acelor copii, iar unii din ei au primit în dar prima lor carte nu doar din viață, dar și din casă.

○ **Programul principal al USAID „Comunitatea Mea”** implementat în localitățile Ursoaia, Taraclia și Căinari cu implicarea personalului din Bibliotecile locale în calitate de partener care își asumă responsabilitatea de a deveni un colțisor de descentralizare în comunitate, astfel, la bibliotecă sunt organizate evenimente de informare a cetățenilor, ședințele grupurilor de lucru. Iar bibliotecarele Maria Tataroi, Tatiana Șendrea și Tatiana Chipăruș sunt „mâna dreaptă” a primarului, oferind sprijin și ajutor în activitățile organizatorice și de planificare.

2.3 Parteneriate:

Anul 2021 a fost unul mai puțin fructuos la crearea parteneriatelor. Dar și cele puține au adus roade în activitatea bibliotecilor din raion. O parte bună de biblioteci au valorificat parteneriatele deja existente, organizând activități culturale și comunitare în comun, oferind sprijin și susținere reciprocă.

- În anul 2021 BPR „Ion Ungureanu” a semnat un acord de colaborare cu **Biroul de Probațiune Căușeni**, prin care biblioteca va putea beneficia de brațe de muncă în caz că inițiază lucrări de reparație sau reamenajare a spațiilor. Acest acord a fost foarte benefic pentru bibliotecă în perioada când a fost reamenajat și reparat un birou mai puțin valorificat din bibliotecă. Persoana delegată de la biroul de probațiune a fost de mare ajutor la demontarea mobilei vechi și evacuarea ei, la montarea prizelor noi, schimbarea becurilor și alte lucrări. Un acord similar a fost semnat și de BP Zaim, beneficiind de brațe de muncă în timpul lucrărilor de reparație a acoperișului.
- Tot în acest an a fost semnat de către BPR și AO „**Change for better life**” din or.Căușeni un acord de colaborare privind cooperarea în domeniul implementării proiectelor socio-educative pentru promovarea respectării drepturilor omului. În baza acestui acord în BPR a fost organizat un curs de instruire „Bazele calculatorului” pentru un grup din 12 femei din raion care au trecut prin experiența

abuzului și violenței în familie. Cursul a constituit 40 de ore și a durat 10 zile de instruire periodic pe parcursul a 3 săptămâni.

- Un acord de colaborare a fost semnat între BPR Căușeni, BP Hagimus, BP Fîrlădeni, BP Săiți, BP Ursoaia, BP Coșcalia, BP Salcuța, BP Surchiceni și **AO „Baștina Frăsinești”** în vederea implementării proiectului „Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate!”
- Este populară printre biblioteci colaborarea cu instituțiile de educație timpurie – grădinițele. O parte din biblioteci au o colaborare foarte fructuoasă, dar între ele există de multe ori doar o înțelegere informală. În anul 2021 au fost oficializate acorduri între BPR cu **grădinița-creșă „Albinuța”** din Căușeni, BPT în cadrul acestor colaborări se fundamentează organizarea în comun a activităților cultural-artistice, literare și de divertisment pentru copii și colaborare bibliotecari-educatori.
 - BPR Căușeni a semnat la data de 14 februarie, 2020 un Acord de cooperare internațional cu **Asociația Italia-Moldova OdV**. Acordul a fost semnat cu prezența Președintelui Asociației Gian Luca del Marco, care vorbește o limbă română perfectă și de mai mulți ani a fost inițiatorul și intermediarul unor acte de caritate pentru persoane cu dezabilități și defavorizate. În cadrul acestui parteneriat BPR Căușeni a beneficiat de mai multe donații de carte în limba italiană, fiind astfel suplinit ungherașul italian al bibliotecii. În anul 2021 pentru activitatea sa în beneficiul locuitorilor r-lui Căușeni Dl Gian Luca del Marco a fost nominalizat ca Cetățean de onoare a Raionului Căușeni.
 - **Inspectoratul de Poliție Căușeni.** Parteneriatul a permis realizarea fructuoasă a activităților comune legate de Drepturile Omului, Drepturile copiilor, Egalitate de gen „16 zile de activism civic împotriva discriminării în bază de gen”, susținere și participare în cadrul exercițiului de simulare a alegerilor.
 - **Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă Căușeni.** Realizarea în comun a ședințelor de orientare profesională pentru tineri, Târguri de Locuri de Muncă. Tinerii mai au parte și de instruire ce țin de scrierea unui CV de excelență, instruire în domeniul calculatorului, E-Guvernare, Educație Mediatică și Advocacy. Instruirile menționate sunt oferite gratuit de către formatorii Bibliotecii raionale și contribuie esențial la ridicarea nivelului de cunoștințe și a abilităților pentru un tânăr, sau un șomer ce dorește să fie angajat în condițiile moderne de selectare a personalului. În anul 2021 au fost organizate în comun cu ANOFM 3 Târguri ale locurilor de muncă, 16 ore de instruire pentru șomeri, activități în cadrul săptămânii Tineretului.
 - Unul din partenerii cei mai fideli și receptivi ai BPR rămâne a fi **Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”**. În baza acordului de parteneriat semnat anterior Biblioteca raională a desfășurat mai

multe activități culturale și literare, ore de informare și lecții de istorie dedicate personalităților marcante locale și din lume. Astfel, au fost organizate un șir de activități în cadrul Săptămânii memoriei victimelor Holocaustului, Protejarea mediului ambiant 14.04.2021, activități literare dedicate lui Grigore Vieru, Vladimir Beșleagă, Dumitru Matcovschi, comemorarea lui Ion Ungureanu, a fost organizat un exercițiu de simulare a alegerilor cu implicarea claselor a VIII-XII-a ș.a.

Parteneriate frumoase cu instituțiile din învățământ din localitate o au toate BPT din raion, elevii și profesorii fiind cei mai activi și interesați utilizatori și beneficiari ai serviciilor oferite de biblioteci.

- Tot aici putem menționa parteneriatele fructoase cu **AdB „Plai natal”, AO „Speranța”, AO „Viitorul”, Centrul Social „Concordia”** care aduc beneficii și sporesc imaginea BPT Taraclia. În acest an biblioteca a obținut donații de cărți, un calculator de 11000 lei și alte rechizite de birotică necesare pentru activitatea zilnică.

- BPT Ursoaia are parteneriat frumos cu **Azilul de Bătrâni** organizând un șir de activități pentru seniorii beneficiari ai acestui azil.

- În calitate de partener, Biblioteca raională și BPT au oferit spațiu și echipament, inclusiv utilizarea tablei interactive (BPR) pentru instruirii livrate de formatori din alte instituții beneficiarilor săi fiind asistați de către bibliotecari în cadrul seminarelor:

- Cursul de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă;
- Campania electorală: Codul electoral ca bază pentru activitatea bază Birourilor electorale – instruirii CEC pentru membrii birourilor din raionul Căușeni;
- Ședințe de lucru ale Birourilor electorale nr.1, 2, 3 din or. Căușeni;
- Ședințe de instruire pentru observatorii Promo-Lex;
- Ședințe de lucru ale Consiliului raional de Tineret.
- Ședințe pentru instruirii online ale profesorilor și învățătorilor. Ș.a.

BPR și BPT înregistrează și un șir întreg parteneriate informale, cele mai active fiind cu instituțiile de învățământ și educație timpurie, asistența socială, medici de familie, sectoriști din poliție, agenți economici, cetățeni interesați ș.a.

2.4Voluntariat.

Voluntariatul este o dimensiune prioritară pentru dezvoltarea bibliotecilor, care oferă spații adecvate și condiții relevante pentru implicarea cetățenilor. Majoritatea voluntarilor care se oferă să

ajute bibliotecarii sunt tineri activi, ei promovează serviciile, în special îmbogățirea cunoștințelor în domeniul tehnologiilor informaționale a utilizatorilor, promovarea aplicațiilor pe tablete.

Pentru o activitate mai productivă cu o credibilitate mai mare biblioteca are nevoie de persoane care să promoveze cauzele bibliotecii, care să contribuie la diseminarea practicilor frumoase, a activităților bibliotecii, dar și ofere anumite critici constructive. Pe parcursul ultimului an, BPT Căușeni au reușit să adune în jurul său persoane de încredere, voluntari ai bibliotecii, care rămân a fi și mentori pentru nou veniții utilizatori ai serviciilor de bibliotecă.

Pe parcursul anului 2021 în BPR au fost antrenați activ cel puțin 4 voluntari care au oferit în jur de 104 ore de voluntariat. Ei au fost implicați în activitățile recreative de pe lângă bibliotecă, introducerea fișelor de descriere a cărților în catalogul online al bibliotecilor, ajutor la teme pentru acasă, asistență la instruirii IT, implicare în diferite servicii moderne, precum „Clubul de robotică”, „Biblioteca - platforma alegătorului activ” reparația cărților deteriorate, ș.a. Activitatea voluntarilor bibliotecii este oglindită într-un registru de evidență a orelor de voluntariat, sau în portofoliile serviciilor moderne de bibliotecă în care s-au implicat activ.

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4819579508107919/4819576404774896/>

Pe lângă activitatea voluntarilor care se implică frecvent în acțiunile de bibliotecă putem remarca cu mândrie și activități realizate de foștii noștri voluntari ai bibliotecii, care sunt studenți deja la diverse Universități din Moldova și România.

Unul din cei mai activi voluntari rămâne a fi Ștefan Arion care a absolvit în acest an Universitatea tehnică din Cluj la specialitatea IT. Ștefan a fost mereu deschis pentru a ajuta biblioteca la componenta TIC, organizând activitatea lui la distanță, folosind programul TeamViewer atunci când este identificată o problemă la tehnologiile bibliotecii. El fiind și student dar și angajat IT în câteva agenții din România, a fost mereu receptiv la solicitarea bibliotecarului, atunci când este nevoie de un sfat sau o reclamație a unui program, instrument sau aplicație, îndeosebi probleme legate de tabla interactivă. Când are o vacanță în Moldova vizitează și biblioteca. Astfel prin ultimul gest valoros pentru bibliotecă a realizat lucrari de mentenanță, instalare și configurare a sistemului operațional Windows pentru 16 calculatoare și tabla

interactivă a bibliotecii absolut GRATUIT!!! Ceia ce avea sa ne coste dacă implicam o companie sau specialiști IT o sumă de 18000 mii lei.

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4648385441893994/4648362951896243>

Un grup de 3 tinere studente la Universitatea Tehnică din Timișoara, foste voluntare ale BPR,

originare din Căușeni Anastasia Stolarencu, Veronica Mocanu și Lia Ciobanu s-au gândit să se implice în activitățile de caritate a Proiectului „Dăruiește un zâmbet” și au adus zâmbetul în inimile și chipurile unui grup de 15 copii din familii vulnerabile, din orașul Căușeni. Acest eveniment a avut loc în ajun de Crăciun organizat în incinta Bibliotecii Publice Raionale „Ion Ungureanu” Căușeni. Studentele au reușit

să colecteze aceste daruri datorită sponsorilor de la Biserica Maranata Timișoara și CES Continental Timișoara în parteneriat cu OSB Timișoara (Organizația Studenților din Timișoara). Fiecare copil a primit câte o cutie personalizată cu cadouri surprize din partea prietenilor din România. La fel, aceste tinere sunt prezente și active și la alte activități organizate de bibliotecă, la diverse conferințe, Târguri organizate pentru tineri și adolescenți conectându-se online. Vin după posibilitate la bibliotecă, motivând astfel tinerii să se implice în diverse activități comunitare pentru ca să-și aducă fiecare aportul lui în comunitate „Tinerii sunt a cei care pot aduce o schimbare frumoasă și vizibilă în comunitate sa”.

<https://www.facebook.com/osbtimisoara/photos/pcb.5000285346650634/5000285186650650/>

Un serviciu al bibliotecii în care se implică tot mai mulți tineri în calitate de voluntari este și Clubul de Robotică de pe lângă BPR. Acești adolescenți asigură durabilitatea serviciului și creșterea semnificativă a numărului de participanți la acest serviciu. Ei au sarcina de a învăța copiii de vârsta 7-11 ani ca să programeze și să construiască roboți intelctuali, la fel pregătesc grupuri de

copii ca să participe la diverse concursuri raionale și republicane ca un exemplu frumos fiind "Robo Liga Bibliotecilor 2021, 2020,2019". Aceste implicări mențin BPR „Ion Ungureanu” la un

nivel înalt în domeniu de robotică, dar și crește imaginea și încrederea în comunitate. Iar seturile de roboți Lego pe care le are biblioteca sunt valorificate la maxim zilnic la orele de robotică.

Majoritatea BPT atestă prezența voluntarilor în bibliotecile în care activează, oficial în anul 2021 au fost atestați 75 de voluntari, care au activat 802 ore în bibliotecile din raionul Căușeni. Mai mult sau mai puțin activi, dar nu există activitate de bibliotecă fără implicarea copiilor, tinerilor și altor categorii de persoane gata să se implice, să susțină, să vină cu sfaturi. Bibliotecarii sunt și ei voluntari activi în comunitate, lideri buni și de succes. Bibliotecara Maria Tataroi (BP Ursoaia) este una din ele, care se remarcă prin spiritul său civic și capacitatea de a aduna oameni în jurul său. Astfel, în acest an, pe lângă alte activități unde s-a manifestat productiv, a participat și la activități de voluntariat în cadrul Săptămânii Naționale a Voluntariatului adunând în jurul său 107 voluntari din comunitate. Asemenea istorii avem practic în fiecare localitate, bibliotecarii fiind inițiatorii faptelor bune pentru comunitate.

2.5. Implicații profesionale.

În anul de referință majoritatea bibliotecarilor din BPT Căușeni au făcut parte din birourile electorale ale secțiilor de votare în cadrul alegerilor parlamentare di 11 iulie 2021 în calitate de președinți, secretari și membri ai comisiilor sau în calitate de observatori.

Bibliotecara BPR Natalia Popușoi a activat în calitate de observator național acreditat pe termen lung în cadrul organizației obștești Promo-LEX.

Tot Natalia Popușoi a participat în calitate bibliotecar-formator regional în cadrul Proiectului „Scriem cu responsabilitate, acționăm pentru comunitate”.

Bibliotecara Maria Gancev 5 ani consecutiv elaborează probele pentru etapa raională a Concursului literar „La izvoarele înțelepciunii”. În rezultatul implicării serioase a dnei Gancev și a organizării la nivel înalt a Concursului, elevii căușeneni se califică pe primele locuri la etapa republicană.

Bibliotecara Tatiana Chipăruș (BP Taraclia) este președintele AO „Plai Natal” care atestă mari succese în comunitate atrăgând surse din proiecte internaționale, colaborând intens cu diaspora.

Directorul BPR este membrul comisiei în cadrul elaborării Planului de Acțiuni pentru Tineret și este invitat în calitate de expert la ședințele de planificare și de identificare a problemelor și necesităților tinerilor în parteneriat cu Consiliul raional de Tineret.

III. Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale.

3.1 Accesul la raft. Biblioteca raională Căușeni și BPT oferă publicului larg 99% acces liber la rafturile bibliotecii. Oricare utilizator al bibliotecilor din raion poate personal să navigheze printre rafturile cu cărți și publicații. 1% din numărul de cărți se află fie în dulapuri, fie depozitate din motiv, că sunt scumpe, rare, fac parte din colecțiile mai vechi și puțin întrebate, sau sunt rezervate și sunt oferite la cerere în condiții obișnuite, fiind înregistrate obligatoriu în formularul utilizatorului.

3.2. Achiziții de documente.

Dezvoltarea colecțiilor constituie un obiectiv prioritar pentru toate tipurile de biblioteci, care au misiunea clară de a pune la dispoziția utilizatorilor informații pe diverse suporturi informaționale. Politicile de dezvoltare a colecțiilor BPT stipulează direcțiile de achiziții și de gestionare corectă a colecțiilor de bibliotecă. Dezvoltarea colecțiilor este un proces de creștere și de actualizare a colecțiilor prin achiziție și eliminarea periodică a documentelor, urmărește realizarea echilibrului între exhaustivitate și selectivitate, astfel, încât fiecare utilizator să găsească în bibliotecă un număr suficient de titluri din zona preocupărilor sale informaționale. De felul în care se realizează dezvoltarea colecțiilor depind și următorii factori: imaginea bibliotecii, valoarea colecțiilor și sporirea numărului de utilizatori ai bibliotecii.

În anul 2021, un an problematic din toate punctele de vedere, inclusiv financiar, dezvoltarea colecțiilor s-a reorientat pe obiective impuse de această situație:

- Creșterea colecției de documente și din alte surse decât cele bugetare, care să răspundă nevoilor utilizatorilor;
- Utilizarea resurselor info-documentare din colecțiile web cu acces deschis – descărcarea cărților în format PDF și audiocărți, diverse informații în format digital și stocarea lor în baze de date ale BPT;
- Continuarea activității de integrare a resurselor info-documentare din colecția bibliotecii în catalogul-fișier offline al bibliotecii raionale, cât și a celor din rețeaua BPT;
- Colaborarea constantă și eficientă cu partenerii și populația în vederea colectării surselor pentru achiziții și colectării diverselor donații de carte;
- Asigurarea igienei, securității colecției.

La sfârșitul anului gestionar Achizițiile totale de cărți și publicații periodice (inclusiv donații) ale BPR (inclusiv filiale) au constituit **1345** u.m. (35% din numărul de publicații achiziționate în raion)

în sumă de aproximativ 116 mii lei ceea (din ele 16 mii lei constituie edițiile periodice) ce constituie 61% din suma pentru achiziții în raion (186986 lei). (Tabelul 1)

Tabel 1. Achiziții. Situația în raion.

	Total u.m.	Cărți	Publicații Seriale u.m.	Doc.audio- video	Cheltuieli financiare, lei
2019	7541	6853	628	48	202450
2020	3626	3444	160	22	272340
2021	3816	3603	189	24	186986
Variație 2020 - 2021 (+;-)	+190 +5,2%	+159 +4,6%	+29 + 18%	+2 +9%	- 85354 - 31%

Bibliotecile Publice din raionul Căușeni în anul 2021 au achiziționat **3816** volume de documente tipărite. *Comparativ cu anul 2020, cu 5,2 % mai mult.* Cheltuielile pentru achiziții au scăzut cu peste **85 000 lei, ceea ce constituie cu 31 % mai puțini bani alocați ca anul trecut.** Criza financiară din țară se răsfrânge vădit asupra bibliotecilor.

Achizițiile ajunse în fondul bibliotecilor este îmbogățit cu literatură pe compartimentele: *Lingvistică, filologie, literatură - 90%; generalități, artă, sport – 10% ; în limba de stat – 95% și în limbile minorităților naționale – 5%.*

BPR a beneficiat de donații de carte din partea BNRM, a MECC, a utilizatorilor în număr de 579 de volume din care o donație de carte în limba italiană în număr de 41 u.m. din partea partenerului italian **Asociația Italia-Moldova OdV**, 14 cărți din partea scriitorului Alexandru Săraru din România, 2 cărți „O istorie ilustrată a românilor de la est de Prut” din partea istoricului Octavian Țăcu, 2 cărți „Pene, cenușă și elfi” a scriitoarei căușenence M.K.Lynn ș.a. .

De o donație impunătoare de carte de **533 de cărți** a beneficiat și Biblioteca orășenească nr.1 Căușeni. La apelul și inițiativa unei locuitoare din sectorul Căușeni-Vechi, unde este amplasată biblioteca, Dna Rodica Sibova care a postat pe pagina sa de Facebook un apel către prietenii săi să contribuie cu donații de carte pentru biblioteca, care fiind la finanțarea Primăriei Căușeni nu alocă surse pentru completarea fondului de carte. Ca rezultat, s-au arătat receptivi la apel mai multe persoane din republică, inclusiv și Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, care a delegat

bibliobusul plin cu cărți pentru copii. Asistând la etapa de inventariere-înregistrare a cărților am observat mulți copii nerăbdători să citească din cărțile nou venite la bibliotecă.

BP Zaim s-a bucurat de donații din partea lui Octavian Țăcu – 32 cărți, Ion Găină – 11 cărți, A.Săraru – 7 cărți, mici donații din partea scriitorilor locali Ion Tocan și Ana Leah, ș.a.

Publicațiile au fost inventariate, înregistrate, prelucrate biblioteconomic și predate în serviciile bibliotecii, biblioteci filiale, biblioteci publice comunale.

Serviciul Fonduri și Prelucrarea Colecțiilor BPR Căușeni contribuie esențial:

- la menținerea evidenței globale și individuale a documentelor:
- la asigurarea calității traseului documentelor în bibliotecă.

Conform programului de instruire, la seminare au fost aduse la cunoștință și detaliate instrucțiunile cu privire la evidența și organizarea colecțiilor de bibliotecă. Recunoaștem cu regret faptul, că singura bibliotecară din secția fonduri și prelucrare a literaturii a BPR are unele mici scăpări la capitolul Descrierea bibliografică a documentelor, având în vedere modificările din standardele la aceast capitol, care ajung la noi cu întârziere. Dar în anul 2021 s-a reîntors la activitate din concediul de maternitate bibliograful Mihaela Potîngă și a fost angajată o nouă bibliotecară Irina Creangă, care s-au apucat în serios de autinstruire în domeniul descrierii bibliografice și au elaborat împreună descrierile cărților noi intrate în bibliotecă în anul 2021.

Și în acest an BPR și BPT au achiziționat cărți de la editura Litera, magazinele Librarius, Betseler fiind cei mai mari prestatori de literatură din țară. BPR a beneficiat și de un lot de carte achiziționată de la Elefant.md, unde în perioade anumite pot fi prinse reduceri foarte bune la cărți. Majoritatea volumelor achiziționate sunt cărți de literatură artistică, pentru copii, potrivite conform programului școlar, domeniul psihologie, istorie, ediții de referință. Marea parte volumelor noi intrate în bibliotecă au fost în limba română. Având în vedere politicile de dezvoltare a colecțiilor, toate cărțile cumpărate sunt editate în cel mult ultimii 5 ani, dar majoritatea în ultimii 2 ani. Edițiile periodice sunt în mare parte reviste și ziare în limba atât română, cât și rusă și sunt selectate după cerințele și doleanțele utilizatorilor. În procesul de selecție a publicațiilor pentru achiziție au fost implicați și utilizatorii, necesitățile lor informaționale fiind colectate prin chestionare tradiționale, online sau verbal.

Completarea colecției de ediții periodice se face anual prin abonare, fiind selectate titlurile care corespund necesităților de informare a utilizatorilor. Pentru anul 2021 au fost abonate în raion 179 de abonamente la ediții periodice, dintre care 23 la Biblioteca raională. Pentru anul 2021 au fost abonate de către BPR 23 de abonamente de ziare și reviste cu 17 abonamente mai puțin ca în a.2020

și cu 22 mai puțin ca în anul 2019. Un motiv de scădere acestui indicator este limitarea de către APL a sumelor destinate abonării din cauza crizei financiare. Numărul în scădere a numărului de ediții periodice se datorează și faptului, că edițiile periodice nu mai sunt atât de căutate ca mai înainte, iar unele din ele au trecut la format online pentru a nu falimenta. Dar totodată, bibliotecile au rămas printre puținele instituții, sau locuri unde se mai poate răsfoi un ziar sau o revistă, ca pe vremuri. BPR Căușeni este unica instituție care abonează și oferă acces gratuit la „Monitorul oficial al RM” în tot raionul, iar pentru abonarea lui se cheltuie 5200 lei anual. Acest fapt este luat în considerație pentru menținerea utilizatorilor-cititori de ziare și reviste.

Impactul informațional impune noi cerințe și ritmuri în dezvoltarea colecțiilor bibliotecilor publice. Politica de management a colecțiilor bazată pe anticipare, inovare, tehnologizare, coerență urmărește organizarea și modelarea unei colecții pertinente, dezvoltarea unui patrimoniu informativ și cognitiv adecvat necesităților actuale de informare, documentare, lectură a utilizatorilor. Deși scopul dezvoltării colecțiilor este de a satisface nevoile informaționale ale tuturor utilizatorilor din comunitatea deservită, acest obiectiv nu este complet realizat din cauza restricțiilor financiare, creșterii prețurilor la producția editorială, a diversității nevoilor informaționale ale utilizatorilor.

În cursul anului bibliotecarii au primit asistența metodologică, cu privire la verificarea colecțiilor, întocmirea proceselor verbale de casare a documentelor având ca bază proiectul „Regulamentului privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă” .

Tabel 2. Casări și colecția totală de documente. Toate bibliotecile din rețea.

	Casări u.m.	În limba de stat	Existent la sf.anului	În limba de stat
2020	9308	2746	407288	259908
2021	3563	2372	407541	261110
Variație (+;-)	-5745	-374	+253	+1202

Dacă examinăm acest tabel, vedem, că a scăzut numărul de volume casate, cu toate că se necesită casarea unui număr mult mai mare de cărți prin biblioteci. Dar noua legislație prevede casarea doar prin decizia consiliului și acest fapt îngreunează procesul de casare, fiind necesar un pachet mai amplu de documente. **Procentul de volume în limba română rămâne la fel 64 %** din fondul total, în comparație cu 62,9% din anul 2019.

Tabel 3. Analiza Indicatorilor de performanță (Total pe raion)

	Indicatorii	2019	2020	2021
1	Achiziții total (u.m.)	7541	3626	3816
2	<i>Achiziții per capita(r.1:nr.populației)</i>	<i>0,09</i>	<i>0,04</i>	<i>0,04</i>
3	Cheltuieli pentru achiziții și servicii (lei)	306480	392967	278075
4	Cheltuieli pentru personal (lei)	3722586	3295538	3544509
5	<i>Raportul între cheltuieli pentru achiziții și chelt. pentru personal B.3.3.3(r.4:3)</i>	<i>0,08</i>	<i>0,11</i>	<i>0,07</i>

 Conform datelor prezentate de secția statistică a Consiliului raional, în raionul Căușeni la data de 01.01.2020 locuiesc 83 447 de cetățeni.

Dezvoltarea colecțiilor la etapa actuală este marcată de multe probleme, aproape toate colecțiile sunt incomplete discontinuu și dezechilibrate, unele învechite fizic, îngălbenite și cu un aspect estetic nefavorabil, chiar dacă sunt cărți cândva solicitate și foarte căutate.

Sperăm, că **Legea cu privire la Biblioteci**, evaluarea bibliotecilor și depășirea crizei legate de pandemia COVID-19 va contribui în noul an la rezolvarea problemelor de dezvoltare a colecțiilor prin susținerea la nivel de stat și în curând situația la acest capitol se va îmbunătăți.

3.3. Colecția electronică:

Situația creării unui fond mai bogat în ce privește colecția electronică a bibliotecilor din raion a rămas la nivelul scăzut din anii anteriori. Cu toate, că un beneficiu vădit pentru completarea colecțiilor de bibliotecă l-ar avea o colecție electronică de volume, ceia ce bibliotecile publice din raionul Căușeni încă nu dispun, sau numărul lor este neesențial.

Prezența colecției electronice ar aduce un impact considerabil bibliotecilor prin economisirea finanțelor, utilizarea nelimitată a volumelor nu deteriorează documentele, documentul poate fi folosit atât în incinta bibliotecii, cât și la distanță. Pandemia ne-a demonstrat acest lucru foarte clar. BPR a început crearea unui fond de cărți electronice și audio în format digital și la moment numărul cărților audio a trecut de 650. Majoritatea cărților au fost donate de către un cititor din orașul Căușeni pasionat de cărțile audio, pe care le descarcă de pe mai multe site-uri cu plată. Dumnealui le înscrie pe CD, sau pe card de memorie, apoi le aduce la bibliotecă pentru a ne lăsa

copiile. Astfel, BPR a inițiat și o bază de date a cărților audio. Credem, că biblioteca electronică este viitorul bibliotecii clasice, care în combinație cu documentul fizic formează o simbioză de care se va mândri nu doar bibliotecarul, dar și comunitatea întreagă. Politica informațională a BPR Căușeni va avea pentru anii următori prioritate pentru elaborarea, dezvoltarea și livrarea conținutului electronic și va îndemna bibliotecile teritoriale spre acest deziderat.

La sfârșitul anului 2021 în fondurile bibliotecilor publice din raionul Căușeni se regăsesc 94 de documente audiovizuale în format CD/DVD, o mare parte din ele anexate la cărțile cu povești și sunt în special, în bibliotecile pentru copii.

3.5. Baze de date.

Bibliotecile publice din raionul Căușeni nu pot raporta nici o bază de date achiziționată. În primul rând, nu este cerere. În al doilea rând, majoritatea bazelor de date sunt destul de scumpe și necesită plăți anuale. Din acest motiv, considerăm mai relevantă achiziția de cărți și publicații în format tradițional, cel puțin, până nu va apărea cererea utilizatorilor.

În anul 2021 bibliotecile publice din raionul Căușeni au raportat prezența a 9 baze de date locale, create de biblioteci. Din ele 6 sunt create de către bibliotecarii BPR.

Una dintre cele mai mari baze de date reprezintă lista cărților din biblioteca raională, creată în format Excel și concepută ca un prototip al catalogului alfabetic. Filiala copii a BPR, BP Surchiceni, BP Ursoaia au reușit deja să introducă toate cărțile existente în bibliotecă în această bază de date. Bibliotecarii folosesc baza de date când au nevoie să elimine sau să adauge cărți, sau să caute după autor sau titlu oricare informații despre o carte anume.

Acelaș lucru se întâmplă și la Biblioteca raională, doar că au mai rămas încă câteva sute de cărți în limba rusă de introdus. Această bază de date servește drept catalog alfabetic offline, dar la care pot avea acces toți bibliotecarii prin intermediul Google Drive. Fișierele sunt descărcate într-un calculator accesibil pentru utilizatori, unde la solicitare, pot să navigheze singuri, dacă cunosc autorul, sau titlul cărții. Sau pot solicita ajutorul bibliotecarilor. Asemenea cereri am avut de nenumărate ori, mai ales pe timp de carantină a fost foarte util, bibliotecarul solicitat putea chiar de acasă să știe despre existența în fondul bibliotecii a unei sau altei cărți. Și la o înțelegere cu utilizatorul să meargă la bibliotecă și s-o elibereze.

O altă bază de date este „Registrul bibliotecarilor și bibliotecilor din raionul Căușeni” unde sunt introduse toate datele despre bibliotecari și biblioteci, începând cu unele date personale, vechimea în muncă, data fondării bibliotecii, fondul de carte, contacte, ș.a. date utile.

Bazele de date „Personalități marcante din raionul Căușeni”, „Lista utilizatorului unic” „Link-uri de referință și informații despre bibliotecile din raion”, „Cărți audio” ș.a. sunt în permanentă actualizare și prezența lor în Google Drive este foarte utilă, atunci când este nevoie de ele, accesând un calculator conectat la Internet.

Foarte încet și modest ne mișcăm în această direcție, dar pentru anii următori, cu siguranță, majoritatea bibliotecilor vor raporta baze de date. O mare parte de bibliotecari BPT sunt pe punct de finisare a bazelor de date similare – catalog alfabetic, istorie locală, utilizator unic ș.a.

IV. Servicii de bibliotecă și utilizarea lor.

Anul 2021 pentru bibliotecile din raionul Căușeni, dar și din țară a fost marcat de restricțiile impuse și condițiile de lucru în contextul pandemiei COVID-19 în lume. Numărul utilizatorilor care au pășit pragul bibliotecilor a scăzut simțitor în perioada pandemiei. Cu toate acestea, mulți cititori au accesat serviciile online ale instituțiilor de cultură. Biblioteca la fel ca și celelalte instituții de profil, a avut parte de multe schimbări în programul de activitate. Situația de criză creată, nesiguranța zilei de mâine a dus la o stagnare a activităților culturale și de orice alt gen. Activitatea bibliotecii obișnuită cu oamenii vii în față a fost pusă la grea încercare. Dar având deja experiența anului 2020 am explorat mai activ noile posibilități de comunicare virtuală. Astfel, ZOOMul, MEETul, Classroomul și alte platforme de comunicare online în grup, care ne-au permis să continuăm activitățile de instruire, socializare și ghidare. Ba chiar le găsim foarte comode și eficiente acum, dar mai mult pentru comunicare profesională. Cu cititorii nu e la fel de efectiv. Participanții la activități se conectează, de multe ori într-un număr destul de mic, pe parcursul activității închid camerele video, sunt absenți, lipsiți de interes, greu merg la dialog. În schimb sunt eficiente expozițiile virtuale de carte. Am observat, că mulți utilizatori vin după cărți la bibliotecă știind exact ce carte doresc să împrumute, fiind informați din postările ce conțin expoziții de carte sau prezentări de carte.

4.1 Indicatori statistici de utilizare a bibliotecilor publice din r-l Căușeni .

Cele 40 de Biblioteci publice din raionul Căușeni în anul 2021 au avut ca scop de a satisface prompt și calitativ cerințele informaționale ale celor **13823 utilizatori** ai săi prin utilizarea celor mai efective instrumente și metode de căutare a informației, astfel au fost acordate spre consultare **183583**

de documente, au fost organizate 1002 activități culturale pentru public, livrate 686 ore de instruire pe diferite tematici.

Tabel 4. **Indicatori statistici.**

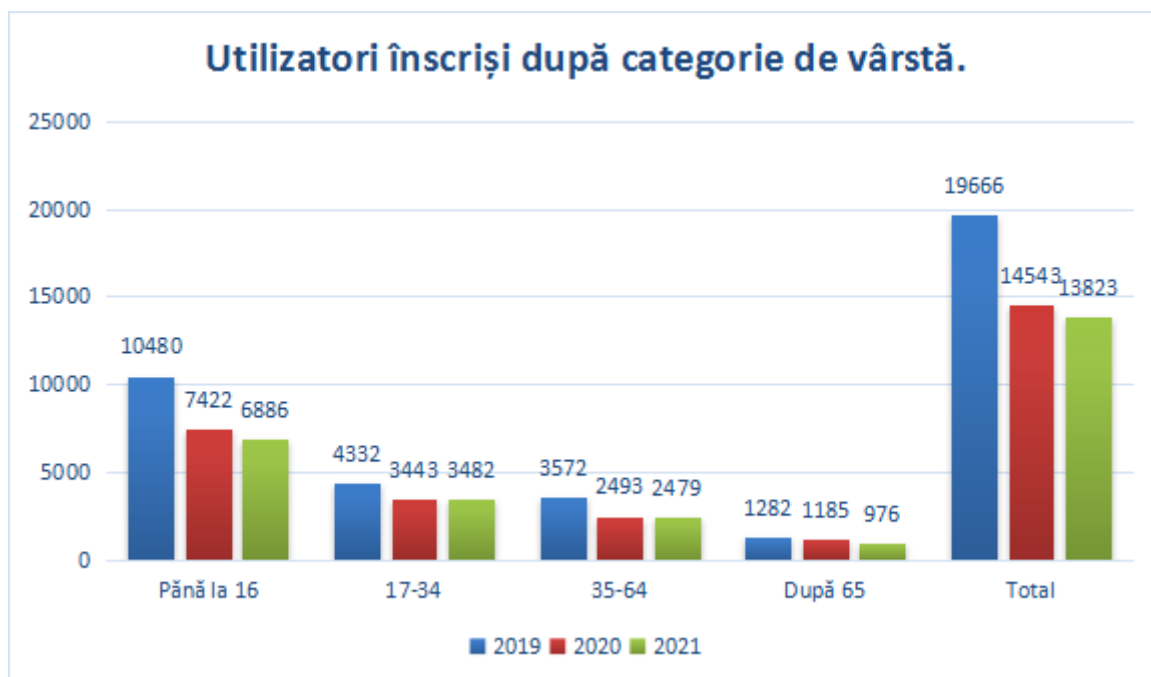
anul	Utilizatori	Copii până la 16 ani	Vizite	Împrumuturi	Activități culturale	Nr. ore ac. de instruire, inclusiv online	Nr. particip. ac-ți educaționale
2019	19666	10480	183341	296061	1336	1650	2444
2020	14543	7422	125892	194554	1031	725	1657
2021	13823	6886	125026	183583	1002	686	1215
Variații e (+-)	-720	-536	-866	-10971	-29	-39	-442
%	-5%	-7%	-0,7%	-5,6%	-3%	-5%	-26,6%

Numărul total de beneficiari înscriși în rețeaua BPT în perioada anului 2021 s-a micșorat cu **720 utilizatori** comparativ cu anul precedent, ceea ce constituie - **5%**. Dureros este că această scădere este substanțială în ultimii ani. 49% din utilizatorii care frecventează bibliotecile au vârsta cuprinsă între 5- 16 ani. Acest segment de vârstă, în toți anii atesta cote înalte la toți indicatorii. Scăderea numărului de utilizatori de până la 16 ani cu -7 % a influențat semnificativ indicatorii procentuali pentru anul curent. Astfel, avem scăderi la toate măsurările.

Cel mai activ public printre adulți sunt tinerii 17-35 ani peste 26%, adulții 18 % și pensionarii 7 % . (tabel 5 și infografic)

Tabel 5. **Utilizatori înscriși după categorii de vârstă.**

	Evidența utilizatorilor			Procent din total înscriși		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Până la 16 ani	10480	7422	6886	53%	51,03%	49%
17-34	4332	3443	3482	22%	23,67%	26%
35-64	3572	2493	2479	18%	17,15%	18%
După 65	1282	1185	976	7%	8,15%	7%
Total	19666	14543	13823	100%	100%	100%

4.2 . Indicatori de performanță (relaționali) (Tabel 6)

	Indicatorii	2019	2020	2021
1	Numărul de împrumuturi	296061	194554	183583
2	Număr de documente	412970	407288	406321
3	<i>Rata de circulație B.2.1.1 (r.1:2)</i>	<i>0,71</i>	<i>0,47</i>	<i>0,45</i>
4	Numărul populației servite	81185	83447	83447
5	<i>Împrumut pe cap de locuitor B.2.1.2 (r.1:4)</i>	<i>3,6</i>	<i>2,3</i>	<i>2,2</i>
6.	Numărul vizite	183341	125892	125026
7.	<i>Intrări în bibliotecă pe cap de locuitor B.2.2.1 (r.6:4)</i>	<i>2,2</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>
8.	Numărul de persoane prezente la activitățile culturale	4163	1767	1673
9.	<i>Rata de participare la activitățile organizate de bibliotecă B.2.2.4 (r.8:4 X 1000)</i>	<i>51</i>	<i>21</i>	<i>20</i>
10.	Numărul de sesiuni de	1650	725	686

	instruire (ore academice)			
11.	<i>Numărul de participări la orele de instruire B.2.2.5 (r.10: 4 X1000)</i>	<i>20</i>	<i>8</i>	<i>8,2</i>
12.	Numărul de utilizatori activi	19666	14543	13823
13.	Populația țintă	70000	70000	70000
14.	<i>Procentul de frecvență de către populația țintă B.2.4.1 (r.12:13 X100)</i>	<i>28 %</i>	<i>21%</i>	<i>20%</i>
15.	Cheltuieli totale	4464319	4507727	4667149
16.	<i>Cost per împrumut B.3.1.1 (r.15:1)</i>	<i>15</i>	<i>23</i>	<i>25</i>
17.	Cheltuieli pentru achiziții și servicii (lei)	306480	392967	278075
18.	<i>Costul achizițiilor per împrumut B.3.1.2 (r. 16:1)</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>
19.	<i>Cost per utilizator B.3.4.1 (r.15:12)</i>	<i>227</i>	<i>310</i>	<i>337</i>
20.	<i>Cost per intrări fizice și virtuale B.3.4.2 (r.15:6)</i>	<i>24</i>	<i>36</i>	<i>37</i>

O analiză simplă a indicatorilor din tabel (Tabel 6) ne arată, că practic toți indicatorii atât în cifre cantitative, cât și cei de performanță sunt în scădere vădită. Acestea au fost influențate enorm de creșterea prețurilor la servicii și cărți și scăderea numărului de utilizatori care se datorează în mare parte faptului că bibliotecile au fost închise pentru public, plus la toate Biblioteca publică din s. Leunța nu și-a mai redeschis ușile din motive tehnice, BP Pervomaisc nu are bibliotecar de mai mult timp, iar 7 biblioteci au activat pe un program prescurtat de lucru. În așa mod, au crescut esențial costurile pentru deservirea unui utilizator, dar a scăzut numărul de intrări, de documente eliberate și procentul de participare la activitățile organizate de biblioteci.

Dar necătând la toate acestea, anul 2021 pentru Biblioteca raională cât și pentru toată comunitatea bibliotecilor publice din rețea a fost marcat și prin domenii de inițiativă, atât națională, cât și locală.

Chiar și în condiții de restricții legate de pandemie, bibliotecile nu s-au oprit din elanul de activități fructuoase, continuând să implementeze servicii noi și implicându-se în proiecte. La fel, tradițional, au fost susținute Campaniile inițiate de bibliotecile naționale „LecturaCentral”, inițiativa „Nici o zi fără lectură”, „Citim cu voce tare împreună”, Festivalul Național al Cartii și Lecturii,

Concursul literar republican „La izvoarele înțelepciunii”, Concursul Republican Robo Liga Bibliotecilor ș.a.

Bibliotecile Publice din raionul Căușeni (Anexa 3 cuprinde toate activitățile culturale și educaționale ale BPR Căușeni cu link-uri) fiind gazda primitoare a unor diverse activități culturale organizate în colaborare cu utilizatorii și cu parteneri din diferite domenii, în anul 2021 a fost marcat câteva activități și programe culturale care au sporit imaginea bibliotecilor și au dus la realizarea scopului, oferind utilizatorilor pe lângă serviciile tradiționale împrumut de documente, consultarea în regim de sala de lectură, participarea la diferite acțiuni cultural - artistice și acces la tehnologiile informaționale și Internet, cum ar fi:

- La data de 18 mai Biblioteca Publică „Ion Ungureanu” Căușeni a găzduit evenimentul organizat de Programul Național Lectura Central și Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Evenimentul a fost desfășurat în cadrul ediției a IV-a a Programului Național Lectura Central, Campania Națională 25 scriitori/cercetători / 25 întâlniri / 25 000 impact. Invitatul a fost Ioan Găină - scriitor, publicist și muzeograf originar din raionul Căușeni. În cadrul acestui eveniment au fost puse în discuție activitatea scriitorului în diverse domenii, cum ar fi activitatea sa editorială, activitatea sa de scriitor, de muzeograf etc. Moderatorul a fost - Liuba Osipov, director BPR „Ion Ungureanu” Căușeni.
- La data de 22 octombrie 2021 Biblioteca raională „Ion Ungureanu” cu susținerea Asociației Bibliotecarilor și ERIM a organizat un eveniment de totalizare „Târgul: Educația Mediatică „Stop Fake News” cu participarea tuturor bibliotecarilor din BPT Căușeni. Ca oaspeți de onoare am avut pe Dna Pintelei Elena, director Biblioteca Națională a RM, președintele ABRM și Dna Galai Daniela, coordonator de program „Consolidarea Presei Independente și a Educației Mediatică în Moldova” ERIM Internațional și Dna Larisa Șestacovschi DECTST, specialist principal cultură.
 - Tot mai multe biblioteci organizează tabere de vară cu amplu program de activități – „Bibliovacanța” Bibliotecii copii Căușeni avut un impact deosebit, adunând 28 de copii, acre s-au implicat zilnic în activități de lectură, divertisment, de sport, de logică. Același serviciu la dezvoltat BP Ursoaia, BP Hagimus, BP Taraclia, BP Zaim copii și BP Tănătari.
 - Instruiri pe diverse tematici cu invitația experților din diferite domenii atât pentru bibliotecari cât și pentru cetățeni folosind instrumente noi de lucru cum ar fi tabla interactivă, tablete performante, cât și oferirea spațiilor confortabile dotate cu bean-baguri, canapele, mese și scaune mobile.

- Ateliere de creație și tematice, un eveniment de follow-up în cadrul Proiectului „Biblioteca – platforma alegătorului activ” și ateliere de lucru și seminare profesionale, instruirii IT – „Școala IT pentru femei”, „Competențe digitale pentru fiecare”, întâlniri și discuții cu specialiști, discuții asupra cărților citite;
- Activități de informare în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Căușeni dedicate Luptei împotriva Violenței, Egalitate de Gen, 16 zile de activism civic împotriva violenței față de Femei și Fete.
- Concursul Național „La izvoarele înțelepciunii” dedicat scriitorului Vladimir Beșleagă a desemnat cu locul I pe eleva Novac Adriana din s. Sălcuța, și pe locul III pe elevul Paladuța Dumitru din Căușeni, ambii câștigători la etapa raională Căușeni;
- Ne bucurăm mult pentru succesul Clubului de robotică de pe lângă Biblioteca raională, care a participat la concursul RoboLiga Bibliotecilor 2021 și câștigând Premiul Special pentru cea mai ingenioasă prezentare. Acest fapt, i-a încurajat foarte mult pe copii, motivându-i să se ocupe și mai mult de construirea și programarea roboților Lego.
- Servicii de consultare și instruire în domeniul utilizării portalului E-Gov pentru cetățeni.
- Servicii de consultare și instruire în domeniul utilizării IT și perifericelor pentru toate vârstele.
- Ore de educație mediatică și educație electorală.

A devenit deja tradiție în bibliotecă, ca serviciile oferite utilizatorilor să fie racordate cu unul sau mai multe obiective de dezvoltare globală ONU. În vederea conștientizării profunde a acestui fapt, personalul bibliotecilor a participat la o serie întreagă de instruirii, exerciții și dezbateri, ca apoi aceste cunoștințe să fie diseminate celorlalți bibliotecari din raion, iar serviciile și activitățile oferite de bibliotecă să se regăsească în principalele obiective de dezvoltare a comunității.

4.2 Descrierea serviciilor de dezvoltare a competențelor utilizatorilor.

În anul 2021 bibliotecile publice teritoriale din raionul Căușeni au dezvoltat și prestat **94 servicii** moderne de bibliotecă. Din ele 8 servicii au fost realizate de BPR Căușeni. De menționat, că bibliotecarii au beneficiat de instruirii oferite de proiectele în care s-au implicat (Educație mediatică, Advocacy, E-Guvernare ș.a) și de către Centrele Naționale de Excelență pentru Bibliotecari, cât și de orele de instruire oferite de BPR Căușeni în baza Ofertei Educaționale 2021. Partea majoră a instruirilor au fost oferite-primate în format online. Numărul indicat de servicii este unul de referință,

deoarece, bibliotecile au prestat mult mai multe servicii, însă unele din ele au avut o durată prea scurtă, sau nu au avut un succes remarcabil pentru biblioteci.

Dacă vorbim de activitățile cultural educative, cât și serviciile oferite de biblioteci, evident că vorbim, deja tradițional, despre racordarea lor ODD 2030. Și în acest an cele mai multe servicii se regăsesc în **Obiectivul 4. Educație de calitate.**

Astfel menționăm serviciile:

- „Competențe digitale pentru fiecare” – BPR Căușeni
- „Iubesc să citesc”, BP Zaim
- „Ora să STIM” Filiala Copii Căușeni, BP Coșcalia, BO nr.2 Căușeni
- „Calculatorul pentru toți” BP Surchceni
- „Duolingo – aplicație pentru învățarea limbii engleze” – BP Hagimus
- „Povești și povestiri online”, „Tineri condeieri” Filiala de carte română „Timiș”
- „Educație mediatică” – BPR Căușeni, BP Săiți, BP Ursoaia, BP Tănătari, BP Surchiceni, BP Zaim, BP Coșcalia, BP Taraclia; BP Ursoaia; BP Baimaclia; BP Hagimus ș.a.
- „Pregătim temele pentru acasă la bibliotecă” – Filiala copii BPR Căușeni, BP Săiți; BP Zaim, BO Căinari, BP Grigorievca, BP Cârnațeni, BP Hagimus, BP Sălcuța, BP Opaci, BO Căușeni nr.2;
- Dezvoltarea gândirii și logicii – „Clubul amatorilor de Șah” BP Ucraina, BP Tănătari; „Jocuri educative și de logică” BP Hagimus, „Clubul de Robotică” BPR Căușeni, „Jocuri de masă” BO nr.2 Căușeni
- Dezvoltarea abilităților de lectură – „Povestea online”, „Cartea vine la tine” – BPR și Filiala Copii Căușeni, „Frumoasele povești te învăță cum să crești” BP Ursoaia, „Lecturi pentru seniori” BP Taraclia copii, „Ora să citim” BP Opaci, „Ora poveștilor” BO nr.2 Căușeni, „Ora poveștii altfel” BP Baimaclia, „În ospete la poveste” Bp Chircăiești, BP Săiți, BP Ucraina, „Povestea improvizată” BP Tănătari, ș.a.
- Astfel, bibliotecile publice din raion și-au extins și organizat activitățile conform tendințelor de cerere din comunitate și au replicat servicii de bibliotecă. Cele mai reușite și solicitate servicii din biblioteci rămân a fi cele legate de :
 - tehnologii informaționale, cum ar fi instruirile IT, utilizarea programelor și aplicațiilor – „Managementul Calculatorului” BPR, BP Ursoaia, BR Zaim, BP Cîrnățeni, BP Ciuflești, BP Tănătari, BP Ucraina

- „Inspiros -Tablenet, desenăm și ne distrăm” BP Fîrlădeni

- **ODD 1. Fără sărăcie.** – modulul de instruire „E-Guvernare pentru toți” a fost predat de către formatorii BPR în anul 2021 pe parcursul 24 de ore academice pentru 3 grupuri diferite de participanți printre care educatori, consilieri, manageri de licee și grădinițe.

Tot aici putem menționa serviciul „E-guvernare pentru fiecare” care este implementat în mai multe biblioteci din raion, dar care activează „la cerere”. În BPR de exemplu, se adresează mulți cetățeni cu solicitarea de a-i ajuta să se programeze/înregistreze la ambasada României pentru perfectarea actelor legate de cetățenie, viză sau alte probleme – 19 cereri prelucrate, cumpărare bilet avion – 4 cereri, perfectare/transmitere dosar la universități din România – 13 cereri.

- Un alt serviciu, care ajută familiile cu venituri mici este SMB „**Tabăra de vară și lectură la bibliotecă**”. Acest serviciu ajută părinții cu copii de 6-14 ani să poată munci vara și să nu cheltuiască banii din familie pentru o tabără costisitoare. Pe parcursul verii și a vacanțelor școlare copii sunt antrenați în activități cognitiv-distractive, vizite, activități artistice. Beneficiază de serviciu peste 200 de copii din raion. „Bibliovacanța” Bibliotecii copii Căușeni a avut un impact deosebit, adunând 28 de copii, care s-au implicat zilnic în activități de lectură, divertisment, de sport, de logică. Același serviciu la dezvoltat BP Ursoaia, BP Hagimus, BP Taraclia, „Vacanța veselă la bibliotecă” BP Zaim copii și BP Tănătari.

- **ODD 3. Educarea modului sănătos de viață** – „Codul bunelor maniere” BP Zaim, BP Cîrnățeni, BP Săiți.

- „Mediu și sănătate” BP Taraclia
- Clubul pensionarilor „Speranța” BP Baimaclia
- **ODD 5. Egalitate de gen.**

Activități în care au fost implicate bibliotecile sunt cele „16 zile de activism civic împotriva violenței în familie” – flashmoburi, expoziții, activități de informare în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție, Centrul Maternal ProFamilia Căușeni.

Bp Chircăiești a inițiat un serviciu „Clubul femeilor moderne” unde un număr de 5-6 femei din localitate se întâlnesc periodic la bibliotecă pentru a pune în discuție diverse teme ce țin de pregătirea bucatelor, îngrijirea florilor de cameră, rețete de sănătate și frumusețe, divertisment.

Un asemenea club activează și în BP Grădinița cu denumirea nostimă „Cumătrele”- 10 participante. Pentru fetițe la fel activează un club al fetițelor „Lăcrămioara”- 7 fete.

- **ODD 8. Muncă decentă.**

- „Profesia preferată” BP Chircăiești

- „Cunoaște-te pe tine însuți” –BPR Căușeni, BP Zaim; Activități în parteneriat cu ANOFM Căușeni și Consiliul raional de Tineret Căușeni. În cadrul acestui parteneriat au fost organizate și 3 Târguri de locuri de muncă cu elemente de promovare a profesiilor, iar biblioteca a prezentat pledoarii profesiei de bibliotecar.

- Abilitățile de răbdare și deprinderi de muncă se dezvoltă la copii în cadrul serviciilor ce țin de munca manuală. „Biblionova. Origami – mâini de aur” – BP Fîrlădeni; „Micii meșteri mari” BP Tănătari; „Mărgelușa fermecată” Filiala copii Căușeni, „Mâini dibace” BP Sălcuța,

- ***ODD 13. Protejarea planetei.***

- „Ecologia – șansă pentru mileniu” - BP Taraclia. Bibliotecarii cu elevii abordează tematici precum poluarea apelor, schimbările climatice, poluarea aerului și substanțele chimice.

- ***ODD 16. Pace și justiție.***

Anul 2021 i-a oferit BPR Căușeni șansa să fie selectată în proiectul CICDE „Biblioteca - platforma alegătorului activ” în cadrul căruia a fost inițiat serviciul de informare și educare a viitorilor alegători. În cadrul serviciului au fost implicați în jur de 300 de copii și adolescenți.

Aceste servicii și activități culturale au fost unele din cele mai solicitate, care au avut un impact major asupra dezvoltării bibliotecilor publice din raionul Căușeni și care au contribuit esențial la îmbunătățirea imaginii bibliotecii în comunitate și pentru care au fost realizate și potofolii.

Promovarea activităților bibliotecilor se realizează în cea mai mare parte prin postările pe paginile de Facebook și au contribuit la consolidarea imaginii, dar și la schimbarea atitudinii utilizatorului față de bibliotecă.

Pentru promovarea serviciilor și activității sale BPR în anul 2021 a reactivat postările pe blog, acum acolo pot fi găsite toate documentele ce țin de politicile de bibliotecă, planuri de activitate și rapoarte. Biblioteca și-a creat cont pe Youtube, Tik-tok, Instagram încercând să fie prezentă în mai multe platforme unde ar fi vizibilă pentru mai mulți cetățeni și și-ar putea crea o imagine mai bună, mai pozitivă pentru comunitate. Expozițiile noastre virtuale, promovările video ale cărților noi, filmulețe create în bibliotecă sunt plasate în mediul virtual. Impactul nu a fost chiar peotriva așteptărilor. Vizualizări avem, și utilizatori care s-au înscris în urma acestor postări s-au atestat, dar nu avem acel flux pe care l-am aștepta. Încă un minus mare ale acestor platforme este necesitatea de a posta cât mai des postări cât mai creative pentru a te menține în vizorul utilizatorului virtual, ceea ce

este foarte solicitant. Însă această formă de comunicare subliniază avantajele utilizării bibliotecii, accentul punându-se pe gratuitate, veridicitate, accesibilitate și creativitate.

V. Activitate metodologică. Dezvoltare profesională continuă.

5.1 Vizite de studiu.

Pe parcursul anului 2021, doar un bibliotecar din Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu”, Popușoi Natalia a beneficiat de o vizită de studiu în Franța, Lyon alături de alți 11 bibliotecari din RM. Această vizită a fost organizată în contextul Săptămânii Mondiale a Educației Media, marcată la nivel global sub egida UNESCO. Vizita de studiu a fost organizată de către ERIM International în parteneriat cu ERIM în Moldova – IREX Europe care activează sub marca operațională Equal Rights and Independent Media (ERIM).

Bibliotecarii au vizitat Școala Națională de Biblioteconomie și Științe ale Informării din Franța, care este unică în Europa. Școala este afiliată Universității din Lyon și pregătește doar cadre superioare pentru biblioteci. În cadrul vizitei au reușit să mențină o discuție cu directoarea ENSSIB, Nathalie MARCEROU-RAMEL

5.2. Reuniuni metodologice.

Pe parcursul anului 2021 bibliotecarii din raionul Căușeni au fost reuniți în cadrul a 12 activități metodologice raionale. Temele reuniunilor au fost legate în mare parte de lucrul asupra documentelor necesare pentru procesul de evaluare al bibliotecilor în baza „Regulamentului de evaluare a bibliotecilor publice din RM”, „Anul evaluării bibliotecilor - strategii de activitate”, „Cadru de reglementare și standartizare a activității de bibliotecă”, „Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecii – pas cu pas”, „Crearea portofoliilor pentru evaluarea bibliotecilor”, „Crearea catalogului offline al bibliotecii”, „Raportarea 6c și raportul analitic anual”, „Regulamentul de evidență a colecțiilor”ș.a.

5.2. Activități educaționale pentru bibliotecari.

Pe parcursul anului 2021 bibliotecarii din raionul Căușeni au beneficiat de un șir întreg de instruirii și activități educaționale. Marea parte a activităților sunt programate în cadrul Ofertei Educaționale elaborate de către Biblioteca Raională, care are rol și de Centru biblioteconomic în raion. Dar și instruirile oferite de Centrul Național de Formare al BNRM, BNC, ABRM au fost în

acest an foarte accesibile și accesate. Tematici variate, interesante și foarte actuale pentru toți bibliotecarii. Aducem sincere mulțumiri pentru această posibilitate de „a lumina” teme care erau uitate, sau de a învăța noi tehnici și noi abordări a activității bibliotecilor.

În anul 2021 bibliotecarii BPT **49 de bibliotecari** au participat la **1075 de ore de instruire** non-formală, la **235 ore de instruire formală** pentru **3 bibliotecari**.

BPR Căușeni a oferit 388 de ore de instruire non-formală pe diverse tematici, pentru 924 de beneficiari. Toate instruirile livrate au avut caracter non-formal, **5 formatori și 14 teme principale de instruire**.

Cele mai solicitate teme pentru instruirii ale anului 2021 au fost: „Managementul calculatorului”, „E-Guvernare”, „Educație mediatică”, „Crearea fișierelor în Google Drive”, „Cum scriem un CV performant”, „Procesul electoral din RM”, „Alegerile pe înțelesul copiilor”, „Crearea conferințelor ZOOM”, „Conferințe Google MEET”, „Programul Excel”, „Crearea prezentărilor PPT”, „Programele Canva, Piktochart și Publicher”, „Filmora Wonderhare”ș.a.

Oferta educațională a BPR Căușeni este integrată în Oferta Educațională Integrată a Centrelor Naționale de Formare Continuă pentru personalul de specialitate din biblioteci. Acest fapt ne dă posibilitatea să ne orientăm mai ușor în spațiul instruirilor ce au loc în republică, să ne mobilizăm atunci, când un segment de instruirii este mai puțin acoperit. Pe parcursul anului, unele instruirii, pot fi ajustate, revăzute, sau repetate, în dependență de necesitățile bibliotecarilor din teritoriu. (Oferta educațională pentru anul 2022 se anexează).

VI. RESURSE.

6.1. Resurse umane.

Resursele umane sunt primele resurse strategice ale unei instituții. Succesul instituției, gradul de competitivitate al acestuia, pornesc de la premisa că oamenii sunt bunul cel mai de preț al instituției. Bibliotecile publice Căușeni dispun de un potențial profesional care încearcă să înfrunte provocările impuse de era digitală, acționează rapid la schimbări, se îngrijește de autoinstruirea profesională și este la curent cu noutățile legale și de reglementare în domeniu.

Numărul personalului din BP Căușeni în anul 2021 numără 75 unități în echivalent a 59 norme de muncă. (Tabel 8)

- 51 bibliotecari, echivalent a 48,75 norme de muncă,
- Studii superioare 24 persoane (11 de specialitate)

➤ Studii medii 27 persoane (9 de specialitate)

Tulburările în sistemul bugetar legate de pandemie s-au răsfrânt asupra domeniului pe parcursul întregului an și mai continuă.

Din păcate, avem biblioteci unde s-a răsfrânt vizibil asupra activității sale faptul, că fluctuația cadrelor este foarte mare, bibliotecarii nou veniți nu au studii și nici idee despre activitatea unei biblioteci moderne. La fel, activitatea cu o normă de muncă 0,5 în 6 biblioteci (Tănătarii-Noi, Baccealia, Grădinița, Baurci, Chircăieștii-Noi, Florica) și Biblioteca Publică Ciuflești cu 0,75 au influențat mult indicatorii de performanță, rezultatele anului fiind mai slabe. La moment, 2 biblioteci (Pervomaisc și Leuntea) nu activează și nu se știe care va fi soarta lor mai departe. 7 biblioteci din totalul bibliotecilor publice din raion nu sunt dotate cu echipament tehnic și în acest proces greu pentru bibliotecari din cauza perioadei pandemice nu se pot adapta la prestarea serviciilor on-line. Mizăm pe ajutorul și sprijinul angajatorilor, adică a APL, pe care îi rugăm să pună umărul la dotarea bibliotecilor cu echipament modern și achiziții de carte.

În bibliotecile din raion activează 75 de angajați, comparativ cu a.2019 când erau 79 de persoane, dintre care 51 în calitate de bibliotecari. Toți bibliotecarii au un nivel de studii de la medii până la superioare de specialitate.

Tabloul (Tabel 7) ce ține de gradul dezvoltării profesionale al bibliotecarilor din raionul Căușeni este următorul :

Tabel 7. *Gradul dezvoltării profesionale al bibliotecarilor.*

Gradul de calificare	2019	2020	2021	Variație
Gradul superior	1	1	1	0
Gradul I	7	6	6	0
Gradul II	19	20	19	-1
Total	27	27	26	-1

În anul 2021 BPT nu au suferit mari schimbări, numărul personalului deținător de grad de calificare s-a micșorat cu 1 bibliotecar. Printre bibliotecari se atestă intenții de refuz în ce privește obținerea sau confirmarea gradului de calificare din motivul, că nu mai este atât de motivantă această ofertă, care presupune 2 clase adăugătoare la treapta de salarizare, ceia ce constituie în jur de 150-200

lei lunar. Până la noua lege a salarizării acest adaos constituia 30 % la salariu, care era mult mai motivant.

Tabel 8. *Indicatori de performanță. Personal.*

	Indicatorii	2019	2020	2021
1	Numărul de angajați/ <i>norme întregi</i>	78 / 62,25	77 / 59,25	75/59
2	Număr de personal / <i>norme întregi</i>	49 / 49	52 /50,5	51/48,75
3	<i>Numărul de angajați per persoană din populația servită B.1.4.1 (r.1:4 X1000)</i>	0,9	0,9	0,9
4	Numărul populației servite	81185	83447	83447
5	Numărul total de ore de instruire profesională formală și non-formală pentru bibliotecari	1476	1213	1075
6	<i>Numărul de ore formare per bibliotecar B.4.2.2.2 (r.5: 2)</i>	30	23	21
7	<i>Procentul de personal implicat în parteneriate și proiecte de colaborare B.4.2.4</i>	81%	73%	69%

<i>Bibliotecarii din BPT după grupul de vârstă</i>						
Sub 25 ani	26-35 ani	36-45 ani	46-55 ani	56-65 ani	66 ani +	Total bibliotecari
1	9	9	9	18	5	51

6.2 Resurse tehnologice.

Informatizarea și conectarea bibliotecilor la rețeaua de Internet sunt procese inevitabile într-o societate cognitivă. Actualmente, bibliotecile publice activează utilizând TIC, care oferă posibilitate de a pune la dispoziția utilizatorilor atât servicii noi, cât și modernizarea celor tradiționale, precum și oportunitatea de a atrage noi utilizatori.

Dezvoltarea componentei echipament și soft a rețelei locale

La sârșitul anului 2021, cele 40 de lăcașe ale BPT Căușeni dispuneau de :

- 33 de biblioteci dețin calculatoare – 32 au conectare la Internet
- 137 de calculatoare – 136 conectate la Internet;
- 39 de multifuncționale, 2 imprimante simple și 5 color;
- 5 proiectoare
- 3 ecrane
- 1 tablă interactivă
- 41 tablete
- 4 roboți Lego Mindstorms

Pe tot parcursul anului, 32 din BPT Căușeni oferă utilizatorilor și serviciul internet WiFi.

Ne bucurăm mult pentru BO nr.2 din Căușeni care a reușit să obțină un calculator și o imprimantă pentru bibliotecă din partea Primăriei. Urmează să fie conectată la Internet. BP Taraclia a obținut un calculator activând într-un proiect comunitar. BPR a reușit să facă restartarea/ upgradarea la toate calculatoarele existente în bibliotecă, care a fost relizată de fostul voluntar al bibliotecii Ștefan Arion.

La nivel de raion, din cele 40 biblioteci, 7 nu sunt dotate cu echipament, dar bibliotecarii participă la instruirile IT, fiind interesați să cunoască tehnologiile.

BPT sunt amplasate în majoritate în spații proprii (39) și speciale (24) sau reamenajate (16). Majoritatea din ele activează în condiții satisfăcătoare, dar cea mai mare problemă rămâne a fi încălzirea pe timp de iarnă, care este rezolvată parțial cu sobe sau încălzitoare electrice. 3 dintre biblioteci au nevoie de reparație capitală, una din ele (s.Leuntea) este în stare avariata și și-a sistat activitatea din acest motiv.

Tabel 9. *Indicatori de performanță. Spații de bibliotecă.*

	Indicatorii	2019	2020	2021
1	Suprafața disponibilă în m.p.	5277	4914	4626
2	Numărul populației servite	81185	83447	83447
3	<i>Spațiul pentru public per persoană B.1.3.1 (r.1 : 2 X100)</i>	<i>6,5</i>	<i>6</i>	<i>5,5</i>

Indicatorul de performanță obținut în acest tabel (Tabel 9) redă disponibilitatea medie a bibliotecilor din rețeaua de biblioteci Căușeni 5,5 m.2 de spațiu pentru 1000 de membri a populației servite.

6.3 Resurse financiare.

Conform prevederilor legislative la compartimentul financiar-contabil s-a simțit o colaborare cu organele de decizie și APL în realizarea obiectivelor, dar în unele cazuri și o reticență destul de vădită în ce privește finanțarea necesităților bibliotecii.

Bibliotecile Publice din sate continuă să fie dirijate de **bibliotecari principali** sau chiar doar de **bibliotecar** chiar dacă, conform legii o bibliotecă trebuie să fie condusă de un director sau șef de bibliotecă. Bibliotecarii din teritoriu participă tot mai activ și mai insistent la repartizarea surselor financiare pentru instituție. În acest mod, majoritatea bibliotecilor au reușit să fie dotate cu echipament necesar, să fie efectuate la timp reparații curente ale încăperilor și a calculatoarelor, iar achiziția de carte să fie controlată de bibliotecar și să corespundă cu cerințele utilizatorilor.

Activitatea administrativă a BPR Căușeni a fost orientată la administrarea, gestionarea și întreținerea instituției. Astfel, BPR Căușeni nu a dus lipsă de surse financiare pentru asigurarea procesului de lucru cu rechizite de birotică, mărfuri de uz casnic, dezinfectante, achitarea serviciilor informaționale, reparații curente a echipamentului. Au fost procurat mobilier – mobilier-perete, o tumbă pentru printer în sumă de 12000 lei, fiind dotat cu mobilier nou un birou în bibliotecă. Activând în proiectul „Biblioteca – platforma alegătorului activ” a obținut 5000 lei pentru procurarea a 2 vitrine-stelaje moderne pentru cărți. Achiziția de carte și periodice a constituit doar la BPR 116 mii lei.

Principalele cheltuieli financiare ale bibliotecilor teritoriale din raionul Căușeni (Tabel 10, 11) pentru anii 2019-2020-2021 putem să le clasificăm în următorul mod:

Tabel 10. Cheltuieli financiare.

Articolul, cheltuieli, lei	2019, lei	2020, lei	2021, lei	Variație (comparativ cu a.2020)
Personal	3722586	3295538	3544509	+248971

Achiziții documente	202450	272340	186986	-85354
Reparații	42942	122453	103501	-18952
formatizare	104030	121627	91089	-30538
Alte cheltuieli	392311	695769	673998	-21771
Total buget, cheltuieli	4513983	4507727	5782022	+1274295
Fonduri atrase	31600	27475	31776	+ 4301

Din acest tabel deducem ușor variațiile cheltuielilor financiare, care au intervenit în anul 2021. Au crescut cu aproximativ 250 mii lei cheltuielile pentru personal, acest fapt se datorează la creșterea valorii de referință a salariului. Dar aceasta a afectat cheltuielile pentru achiziții, informatizare și alte cheltuieli pentru activitatea zilnică a bibliotecilor, care sunt în scădere.

Îmbucurător este faptul, că bibliotecarii reușesc în continuare să atragă fonduri pentru dotarea bibliotecilor. Suma mai mare cu 4300 lei decât în anul trecut ne vorbește despre o activitate fructuoasă a bibliotecarilor în domeniul Advocacy.

Tabel 11. *Indicatorii de performanță. Cheltuieli financiare. Subvenții (fonduri atrase).*

Nr .	Indicatorii	2019	2020	2021
1.	Bugetul Total al al bibliotecilor, lei	4513983	4664267	5782022
2.	Suma din subvenții, lei	31600	27475	31776
3.	<i>Procentul din bugetul bib-lor provenit din subvenții. B.4.3.1 (r.2:1 X100)</i>	<i>0,7%</i>	<i>0,6%</i>	<i>0,5%</i>
4.	Buget utilizat de biblioteci (fără subvenții), lei	4432719	4480252	4667149
5.	<i>Procentul din bugetul instituției alocat bibliotecii. B.4.3.2 (r.4:1 X100)</i>	<i>98%</i>	<i>96%</i>	<i>81%</i>

VII. CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ.

7.1 Concluzii despre rezultatele obținute în anul 2021.

Anul 2021 a intrat în istoria Omenirii marcat foarte serios de o criză globală provocată de declanșarea pandemiei COVID-19. Toate sferele de activitate, fiind afectate de faptul limitării de comunicare tradițională față-n-față, inclusiv și bibliotecile au fost puse la încercări în lupta pentru existență. Bibliotecarii au reușit să revină la activități interesante și interactive ca până la restricții, dar cu limitarea numărului de participanți. Punându-și creativitatea și cunoștințele în lucru, bibliotecarii au continuat cu noi inițiative, participând în proiecte comunitare și inventând noi servicii, reușind să-și păstreze utilizatorii fideli și locul de muncă.

Scopul managementului reuselor umane din biblioteci a fost și este de a stimula performanțele bibliotecarilor, de a atinge satisfacții profesionale prin nivelul de instruire, autoinstruire și cunoaștere. Includerea în planul de activități a BPR Căușeni, ca centru metodologic pentru bibliotecile teritoriale a unui plan de consolidare a culturii instituționale, de motivare, de instruire și de cooperare mai strânsă a bibliotecarilor din raion. Vom crea un mediu în care bibliotecarii să continue să învețe, să se perfecționeze și să se manifeste pentru creștere profesională.

BPT Căușeni au fost, în majoritatea lor, un spațiu informațional și cultural atractiv pentru cetățeni. Având mai mult timp la dispoziție, în lipsa utilizatorilor, o parte mare din bibliotecari au lucrat cu fondul de carte, înaintând spre casare literatura învechită și revizuirea politicilor de bibliotecă existente. Un exercițiu foarte bun a fost participarea la diverse conferințe online organizate de CFC al BNRM, BNC. Bibliotecarii au învățat să inițieze și să participe la conferințe în ZOOM și Meet, fiind primii care au ajutat profesorii, primarii și alți specialiști din localitate să descarce aplicațiile, să se conecteze și să inițieze conferințe online.

Utilizatorii bibliotecilor s-au obișnuit să urmărească expozițiile de carte pe paginile Facebook ale bibliotecilor, să interacționeze virtual, și să lase un feedback.

Promovarea activităților bibliotecilor se realizează în cea mai mare parte prin postările pe paginile de Facebook ale fiecărei entități în parte. BPR are blog, cont pe canalul Youtube, Tik-tok, Instagram, BO Căinari socializează și pe Odnoclassniki. Prezența bibliotecilor în social-media a contribuit la consolidarea imaginii, dar și la schimbarea atitudinii utilizatorului față de bibliotecă. Această formă de comunicare subliniază avantajele utilizării bibliotecii, accentul punându-se pe gratuitate, veridicitate, accesibilitate și creativitate.

Anul 2022 vine cu noi provocări, urmează să dezvoltăm mai multe servicii bazate pe necesitățile comunității atât cu prezență fizică, cât și la distanță, să ne dezvoltăm și mai mult abilitățile în domeniul TIC și utilizarea lor cât mai activă în toate domeniile de activitate biblioteconomică. Implementarea în continuare a schimbărilor legate de intrarea în vigoare a Legii cu privire la biblioteci, să ținem cont de noile regulamente și de propriile strategii de dezvoltare. Ne așteptăm un an, când va trebui să demonstrăm în continuare, că activăm în corespundere cu regulamentele și instrucțiunile care reglementază activitatea bibliotecilor. Este important, ca fiecare angajat să fie informat foarte bine și să ia în calcul toate avantajele legii.

7.3. Analiza SWOT pentru anul de referință 2021.

Analiza SWOT implică înțelegerea și analizarea punctelor tari și a celor slabe ale BPR Căușeni, filialele ei și bibliotecile din raion, precum și identificarea aspectelor care ar putea favoriza sau amenința viabilitatea acestora. În acest fel, se vor putea valorifica la maxim punctele forte, se vor evidenția deficiențele, se vor valorifica ocaziile favorabile și se vor lua măsuri de diminuare a riscurilor.

<i>Funcție forte</i>	<i>Puncte slabe</i>
<p>Sursele BPR dispun de un mediu adecvat studiului cu spații dotate și confortabile: mobilier fără carcasă, echipament IT divers și periferice; American Corner, Sală multimedia, Club de robotică;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 28 % din populația-țintă este utilizatoare de servicii ale BPT; • Colecții bogate de resurse informaționale pe care bibliotecile le dețin, fiind unicul loc de păstrare a patrimoniului scris din localitate; • BPT oferă servicii de informare și recreere orientate pe categorii de vârstă, interese, precum și activități de rang național și internațional cu impact major, festivaluri și conferințe; 	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse financiare insuficiente pentru achiziția de publicații și rata de înnoire activă a fondului; • Creșterea prețului la carte și edițiile periodice ; • Personal insuficient; • Cheltuieli de întreținere mari; • Uzură morală și fizică avansată a unor echipamente; • Capacitate scăzută de atragere de donații ori de alte surse extrabugetare; • Motivare slabă pentru dezvoltarea și

<ul style="list-style-type: none"> • BPT oferă instruiți IT gratuite; • BPT oferă servicii moderne pentru toate grupurile de utilizatori; • Vizibilitatea activității BPT prin actualizarea permanentă a paginilor de Facebook și a altor rețele de socializare; • Personal calificat, flexibil, pregătit provocărilor noilor tendințe moderne; • Valorificarea colecțiilor prin crearea catalogului offline; • Infrastructura IT creată de programul Novateca și susținută de APL; • 32 de BPT oferă acces la Internet gratuit, îndrumare în utilizarea calculatorului precum și ajutor la solicitarea utilizatorului de a găsi o anumită informație, • Utilizarea BPT pentru prestarea serviciilor e-gov: plăți online, depunerea cererilor pentru serviciile stării civile, s.a.; • Bibliotecarul este bine instruit, are abilități în managementul proiectelor; • Crearea de medii creative pentru grupurile de utilizatori ce au ales ca loc de întâlnire, de socializare, biblioteca publică. 	<p>menținerea voluntariatului, prin intermediul cărora să-și poată extinde și diversifica activitățile;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa interesului mediului de afaceri are o implicare redusă în susținerea activităților cultural-sociale organizate de bibliotecile publice; • Conștientizarea insuficientă de către APL și comunitate precum că bibliotecile publice au rol de centru cultural, centru de informare, centru de educație nonformală; • Migrarea personalului, fluctuația cadrelor ; • Avansarea permanentă a tehnologiilor cere solicitări permanente pentru menținerea la zi a infrastructurii de aplicații și de echipamente; • Accesibilitatea tot mai mare la sursele alternative de informare - Internet, Radio, Televiziune duce la descreșterea numărului de vizite și scăderea interesului față de bibliotecă ; • Restricțiile legate de pandemia COVID- 19 minimalizează fluxul cetățenilor la serviciile de bibliotecă ; • Este complicată monitorizarea bibliotecilor publice teritoriale. Cerințele sunt mari, capacitățile unor bibliotecari sunt limitate. Fluctuația cadrelor este mare. Ne solicită mult timp lucrul cu ei; • Bibliotecarii din instituțiile de
---	---

	<p>învățământ sunt la nivel foarte slab profesional. Nu cunosc calculatorul și legislația. Este foarte solicitant lucrul cu ei;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puțini specialiști în domeniu au mai rămas în sistem ; • Indicatori de performanță în scădere.
<p>Oportunități:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posibilități sporite de perfecționare profesională continuă. Cursuri online, ateliere profesionale diverse oferă șanse pentru toți bibliotecarii să crească profesional; • Perfecționarea profesională continuă a bibliotecarilor asigură progrese în dezvoltarea serviciilor de bibliotecă, în atragerea de parteneri și fonduri pentru susținerea inițiativelor de bibliotecă; • Dezvoltarea competențelor bibliotecarilor și partenerilor de a acumula fonduri și alte resurse pentru inițierea unor noi servicii de bibliotecă; • Intensificarea colaborării cu mass media în scopul diseminării succeselor bibliotecii și a utilizatorilor ei; • Diversificarea parteneriatelor pentru a obține susțineri în acumularea de resurse pentru dezvoltarea colecțiilor și a serviciilor noi adresate diferitor categorii de utilizatori; • Perfecționarea mecanismului de colaborare cu bibliotecile din toată rețeaua raională pentru a promova mai rapid schimbările în bibliotecile din raion. Replanificarea programului de asistență metodologică pentru bibliotecarii din teritoriu; 	<p>Pericole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Limitarea bugetele bibliotecilor; • Schimbările politice și social-economice; • Insuficiența programelor guvernamentale de sprijin al bibliotecilor; • Criza financiară; • Criza demografică; • Progresul rapid al tehnologiilor informaționale; • Diminuarea numărului de utilizatori activi; • Creșterea rapidă a prețurilor pentru achiziții de documente, resurse, echipamente; • Optimizarea irelevantă instituțională și a personalului;

• Diversificarea programelor și formelor de perfecționare oferite bibliotecarilor din bibliotecile teritoriale;• Evaluarea bibliotecilor publice.	• Diminuarea interesului utilizatorilor pentru resursele documentare ale bibliotecilor;• Pandemia COVID-19.

ANEXE

- 1. Indicatori de performanță identificați pentru rețeaua de biblioteci din raionul Căușeni.**
- 2. Reuniuni metodologice organizate de BPR Căușeni.**
- 3. Oferta Educațională BPR Căușeni – Ianuarie-iunie, 2022**
- 4. Link-uri ale celor mai importante activități ale BPR promovate pe Facebook în anul 2022.**

Anexa 1.**Indicatori de performanță ai rețelei de biblioteci Căușeni .**

n/ o	Denumirea indicatorului	Obiectiv	Cuantumul indicatorului		
			2019	2020	2021
1	Rata de circulație. B.2.1.1	<i>Evaluarea nivelului global de utilizare a unui fond de împrumut. Poate de asemenea servi la evaluarea corespunderii mărimii colecției necesităților populației servite</i>	0,71	0,47	0,45
2	Împrumut pe cap de locuitor. B.2.1.2	<i>Obiectivul este de a stabili rata de utilizare a colecțiilor de bibliotecă de cătore populația servită de aceasta</i>	3,6	2,3	2,2
3	Intrări în bibliotecă pe cap de locuitor. B.2.2.1	<i>Evaluarea capacității bibliotecii de a atrage utilizatorii pentru a-i oferi serviciile sale.</i>	2,2	1,5	1,5
4	Rata de participare la activitățile organizate de bibliotecă. B.2.2.4	<i>Evaluarea interesului manifestat de populația servită față de activitățile organizate de bibliotecă.</i>	51	21	20
5	Numărul de participări la orele de instruire B.2.2.5	<i>Evaluarea capacității bibliotecii de a ajunge la utilizatori, organizând acțiuni de instruire în utilizarea serviciilor</i>	20	8	8,2
6	Procentul de frecventare de către populația țintă. B.2.4.1	<i>Evaluarea reușitei bibliotecii în a contacta și atrage populația țintă</i>	28 %	21%	20
7	Cost per împrumut. B.3.1.1	<i>Evaluarea costului serviciilor de bibliotecă în funcție de numărul de împrumut</i>	15	23	25
8	Costul achizițiilor per împrumut . B.3.1.2	<i>Evaluarea costului achizițiilor per împrumut și eficiența politicii de dezvoltare a colecției orientate spre utilizatori</i>	1	2	1,5
9	Raportul între cheltuieli pentru achiziții și chelt. pentru personal. B.3.3.3	<i>Raportarea costurilor de achiziții la costul de personal pentru a stabili dacă biblioteca consacră o parte pertinentă din mijloacele sale colecției</i>	0,08	0,11	0,07
10	Cost per utilizator B.3.4.1	<i>Evaluarea costului serviciilor de bibliotecă în ceea ce privește numărul de utilizatori</i>	227	310	337
11	Rata de ocupare a locurilor din bibliotecă. B.2.3.1	<i>Evaluarea ratei globale de utilizare a locurilor destinate lecturii sau studiilor în bibliotecă</i>	88%	91%	81%

		<i>prin estimarea procentului de locuri în folosință la un anumit moment dat</i>			
12	<i>Cost per intrări fizice și virtuale. B.3.4.2</i>	<i>Evaluarea costului serviciului de bibliotecă în funcție de numărul de intrări și/sau vizite virtuale</i>	<i>24</i>	<i>36</i>	<i>37</i>
13	<i>Numărul de angajați per persoană din populația servită. B.1.4.1</i>	<i>Acest indicator are ca obiectiv evaluarea numărului de angajați ai bibliotecii per 1000 de persoane din populația servită</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>
14	<i>Numărul de ore formare per bibliotecar. B.4.2.2.2</i>	<i>Evaluarea perfecționării competențelor personalului de bibliotecă prin participarea la orele de instruire</i>	<i>30</i>	<i>23</i>	<i>21</i>
15	<i>Spațiul pentru public per persoană. B.1.3.1 (m.p.)</i>	<i>Evaluarea importanței bibliotecii ca loc de studiu, întâlniri, centru de învățare și indică suportul instituției pentru aceste sarcini</i>	<i>6,5</i>	<i>6</i>	<i>5,5</i>
16	<i>Procentul de personal implicat în parteneriate și proiecte de colaborare B.4.2.4</i>	<i>Evaluarea colaborării locale, naționale, internaționale a bibliotecii, respectiv, importanța și impactul ei asupra bibliotecii</i>	<i>81%</i>	<i>73%</i>	<i>69%</i>
17	<i>Procentul din bugetul bibliotecii provenit din subvenții speciale sau din resurse proprii. B.4.3.1</i>	<i>Evaluarea capacității bibliotecii de a obține resurse financiare suplimentare</i>	<i>0,7%</i>	<i>0,6%</i>	<i>0,5%</i>
18	<i>Procentul din bugetul instituției alocat bibliotecii. B.4.3.2</i>	<i>Măsurarea părții bibliotecii (exprimat în termeni de unități monetare investite), în interiorul structurii organizaționale și evaluarea aportului financiar al instituției</i>	<i>98%</i>	<i>96%</i>	<i>81%</i>
19	<i>Aciziții per capita (u.m.)</i>	<i>Numărul de volume achiziționate per cap de locator</i>	<i>0,09</i>	<i>0,04</i>	<i>0,04</i>

Anexa 2.**Reuniuni profesionale organizate de BPR „Ion Ungureanu” Căușeni în anul 2021**

	<i>Tema, subiectul reuniunii</i>	<i>Tipul (simp., masă rotundă etc.)</i>	<i>Număr participanți</i>	<i>Participanți</i>
1	Revizuirea raportului sistematic/analitic 11 februarie 2021	Atelier profesional	10	Popușoi Natalia, Gargalîc Svetlana, Groza Oxana - BPR „Ion Ungureanu” , Munteanu Nina - s.Zaim, Bulai Ina - s.Hagimus, Garuța Tatiana - s.Coșcalia, Burlac Diana - s.Surchiceni, Josan Gheorghina - Tănătari, Tataroi Maria - s.Ursoaia, Pavlenco Nina - s.Săiți
2	Revizuirea raportului sistematic/analitic 12 februarie 2021	Atelier profesional	5	Cibotari Zinaida - s.Plop-Știubei, Banari Dina - s.Ucrainca, Baltag Rodica - Cîrnățenii Noi, Catană Iulia - Chircăieștii Noi, Manoli Mariana - BPR „Ion Ungureanu”, filiala copii
3	Revizuirea raportului sistematic/analitic 16 februarie 2021	Atelier profesional	9	Grițcan Tatiana - or.Căușeni Burlacu Rodica - s.Ciuflești, Anton Nina - s.Sălcuța, Șutac Maria - s.Baimaclia, Mînăscurtă Ana - s.Opaci, Samburschi Angela - s.Cîrnățeni, Frunze Liuba - s.Chircăiești, Curdov Maria - s.Zaim, Chiparuș Tatiana - Taraclia
4	Revizuirea raportului sistematic/analitic 17 februarie 2021	Atelier profesional	5	Sericov Diana - s.Fîrlădeni, Sîrghi Raisa - s.Grădinița, Colodeeva Nina - s.Tocuz, Focșa Lilia - Biblioteca Publică Orășenească Nr.2, Șendrea Tatiana - BPO Căinari
5	Revizuirea raportului sistematic/analitic SMB Elaborarea portofoliului SMB	Atelier profesional	5	Anton Nina - s.Sălcuța, Grițcan Tatiana - or.Căușeni bibliotecă școlară, Caldare Angela - s.Florica,

	19 februarie 2021			Groza Oxana, Popușoi Natalia - BPR „Ion Ungureanu”
6	Revizuirea raportului sistematic/analitic 23 februarie 2021	Atelier profesional	5	Hîncu Ana - s.Tănătarii Noi, Goloborodco Natalia - s.Grigorievca, Usatîi Natalia - s.Pervomaisc, Curuci Anna - s.Constantinovca, Deliu Polina - s.Copanca
7	Prelucrarea portofoliilor pentru atestarea bibliotecilor 1 aprilie 2021	Atelier profesional	5	Usatîi Natalia - s.Pervomaisc, Deliu Polina - s.Copanca, Frunze Natalia - s.Copanca, Sericov Diana - s.Fîrlădeni, Focșa Lilia - Biblioteca Publică Orășenească Nr.2.
8	Prelucrarea portofoliilor pentru atestarea bibliotecilor 5 aprilie 2021	Atelier profesional	9	Sîrghi Raisa - s.Grădinița, Frunză Liuba - BP Chircăiești, Mînescuț Ana - s.Opaci, Căldare Angela - s.Florica, Colodeeva Nina - s.Tocuz, Anton Nina - s.Sălcuța, Frunze Natalia - s.Pervomaisc, Deliu Polina - s.Copanca.
9	Analiza regulamentului cu privire la atestarea bibliotecilor (școlare) 22 iunie 2021	Atelier profesional	7	Zlotea Natalia - s.Sălcuța, Curoșu Anna - s. Tocuz, Colodeeva Nina - s. Tocuz, Ciobanu Tamara - s. Zaim, Țulea Olga - L.T. „Dimitrie Cantemir”, Ciobanu Olga - L.T. „Alexei Mateevici”, Movilă Efrosinia - L.T „Alexandr Pușkin”.
10	Analiza regulamentului cu privire la atestarea bibliotecilor (școlare) 23 iunie 2021	Atelier profesional	7	Bodeanu Ludmila - s.Chircăiești, Vengher Larisa - s.Fîrlădeni, Cernioglo Svetlana - s.Chircăieștii Noi, Mocan Maria - s.Taraclia, Vaipan Nina - Căinari, Badrajan Iulia - DECTST,
11	Analiza regulamentului cu privire la atestarea bibliotecilor (școlare) 28 iunie 2021	Atelier profesional	4	Musteață Viorelia - s.Săiți, Mocanu Eudochia - s.Ursoaia, Zatic Rodica - s.Copanca,

				Derevenco Irina - s.Tănătari
12	Târgul „Educația Mediatică „Stop! Fake News!” 22 octombrie 2021	Reuniune profesională	30	Pintilei Elena Galai Daniela Veste Cristina Șestacovschi Larisa Osipov Liuba, Popușoi Natalia, Groza Oxana, Potînga Mihaela, Gargalîc Svetlana - BPR „Ion Ungureanu” Căușeni Voinițaia Nelli - BPR „Ion Ungureanu” Căușeni Ciobanu Olga - BPR „Ion Ungureanu” Căușeni Vrabie Liuba - BPR „Ion Ungureanu” Căușeni Tataroi Maria - s.Ursoaia Bulai Ina - s. Hagimus ș.a.
13	29 octombrie 2021	Reuniune profesională	32	Tataroi Maria - s.Ursoaia Munteanu Nina - s.Zaim Curdov Maria - s.Zaim Josan Gheorghina - Tănătari Burlac Diana - s.Surchiceni Baltag Rodica - s.Cîrnățenii Noi Hîncu Ana - s.Tănătarii Noi Duca Angela - s.Hagimus Sericov Diana - s.Fîrlădeni Chiparuș Tatiana - s.Taraclia Mocan Maria - s.Florica Caldare Angela - s.Florica Pustii Maria - s.Coșcalia Sirghi Raisa - s.Grădinița Frunze Liuba - s.Chircăiești Anton Nina - s.Sălcuța Vrabie Liuba ,Ciobanu Olga, Gargalîc Svetlana, Manoli Mariana , Balan Natalia, Bocancea Victoria - BPR „Ion Ungureanu” Grițcan Tatiana - or.Căușeni bibliotecă școlară Șutac Maria - s.Baimaclia Pavlenco Nina - s.Săiți Voinițaia Nelli - BPR „Ion

				Ungureanu” Ganceva Maria - Filiala de carte română „Timiș” Donciu Galina - BPO Căinari Potînga Mihaela - BPR „Ion Ungureanu” Goloborodco Natalia - s.Grigorievca Mînăscurtă Ana - s.Opaci Verhovețchi Lidia - s.Baccealia
14	Catalog electronic în foi de calcul Excel 16 noiembrie 2021	Atelier profesional	7	Burlacu Rodica - s.Ciuflești Baltag Rodica - s. Cîrnățenii Noi Catană Iulia - s. Chircăieștii Noi Focșa Lilia - Biblioteca Publică Orășenească Nr.2 Grițcan Tatiana - or.Căușeni bibliotecă școlară Caldare Angela - s. Florica Duca Angela - s.Hagimus

Anexa nr.3

Oferta Educațională
Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni
Ianuarie - Iunie 2022

Tema, subiectul și genul (curs, atelier, sesiune, seminar etc.) activității	Descrierea succintă a conținutului	Perioada	Grup-țintă	Formator
Atelier Gestionarea portalului ORT.md	Bibliotecarii din Bibliotecile Publice vor obține competențe se vor asuma responsabilitatea de a îndeplini lunar darea de seama în ORT	Un atelier în fiecare lună a anului	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT Căușeni	N.Popușoi O.Groza
Curs de instruire <i>Creare unui cont pe blogului Word Press</i> Tema 1,2	Cunoașterea instrumentelor generale al blogului	24 Ianuarie	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza M.Potînga I.Creangă
Curs. <i>Gestionarea blogurilor.</i> Tema 3,4	Dezvoltarea abilităților de administrare a blogului (creare postări, personalizare, configurare, analiză statistici).	27 Ianuarie	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza M.Potînga
Curs. <i>Gestionarea blogurilor.</i> Tema 4, 5	Dezvoltarea abilităților de administrare a blogului (creare postări, personalizare, configurare, analiză statistici).	30 Ianuarie	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza M.Potînga
Atelier <i>Elaborarea unei reviste, prezentări, poster, infografic în format CANVA</i>	Dezvoltarea abilităților bibliotecarilor privind crearea prezentărilor dinamice și generarea rapoartelor	2 Februarie Atelierele se vor repeta, după necesitate și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi
Atelier <i>Dreptul de autor și mediul digital</i>	Bibliotecarii vor obține competențe în utilizarea resurselor protejate de dreptul de autor și cele din domeniul public	9 Februarie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BIÎ Căușeni	L.Osipov I.Creangă

Atelier <i>Gestionarea contului în Gmail.com</i>	Dezvoltarea abilităților de administrare a contului Gmail.com	16 Februarie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	O.Groza N.Popușoi
Atelier <i>Elaborarea chestionarelor în Google forms</i>	Formarea și dezvoltarea competențelor de elaborare a chestionarelor în format electronic. Posibilități de utilizare a chestionarelor.	23 Februarie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	O.Groza N.Popușoi
Atelier <i>Gestionarea canalului Youtube.</i>	Dezvoltarea abilităților de administrare a canalului Youtube al bibliotecii și Flickr (distribuire și analiza indicatorilor statistici)	2 Martie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	O.Groza M.Potînga S.Gargalic
Training. <i>Evaluarea nevoilor comunității</i>	Participanții vor obține competențe de identificare a necesităților comunității; de elaborare a analizei contextuale, de elaborare și confirmare a datelor și stabilirea soluțiilor, de raportare a rezultatelor Vor cunoaște etapele analizei necesităților, a instrumentelor de colectare a datelor, a formelor și metodelor de investigație.	9 Martie	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	O.Groza N.Popușoi L.Osipov
Atelier <i>Managementul Evenimentelor</i>	Bibliotecarii vor obține cunoștințe și abilități de organizare a evenimentelor. Participanții vor găsi răspuns la ce sunt de fapt evenimentele, de ce se organizează, cum se organizează, cum se realizează scenariile etc.	16 Martie	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	O.Groza N.Popușoi L.Osipov
Atelier <i>Crearea infograficelor</i>	Cunoașterea instrumentelor pentru reprezentarea vizuală a datelor sau informațiilor utilizând grafice, diagrame, culori și alte elemente vizuale. Dezvoltarea	23 Martie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	O.Groza M.Potînga S.Gargalic

	competențelor și abilităților practice de creare a linograficelor . Utilizarea lor pentru comunicarea și promovarea serviciilor bibliotecii într-o formă concentrată și ușor de înțeles.			
Atelier <i>Alfabetizare digitală: MO Excel</i>	Dezvoltarea competențelor digitale privind lucrul cu foi de calcul în MO Excel	1 Aprilie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BlÎ Căușeni	M.Potânga I.Creangă
<i>Atelier</i> <i>Dezvoltarea voluntariatului în bibliotecă</i>	Bibliotecarii vor cunoaște, Cine este un Voluntar? Care este potențialul voluntarului? Ce aport poate aduce un voluntar în comunitate dar și BP? Cum să atragem un voluntar la BP? Ce beneficiu poate avea un voluntar dacă se implică în acțiunile și activitățile de bibliotecă? Cum menținem durabilitatea unui voluntar?	5 Aprilie	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BlÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi I.Creangă
<i>Atelier</i> <i>E Gov.md</i>	Cunoașterea instrumentelor de navigare EGov.com. Beneficiile și aportul acestui portal	12 Aprilie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BlÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi I.Creangă
Atelier EGov.md Programarea la Ambasada României	Cunoașterea pașilor și instrumentelor de navigare pe Econsulat.ro, Convertirea documentelor din format tipărit în format PDF, JPG, descărcarea și stocarea documentelor. Ce Beneficii poate să aducă cunoașterea pașilor de programare la Ambasada României.	19 Aprilie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BlÎ Căușeni	O.Groza N.Popușoi I.Creangă L.Osipov
<i>Atelier</i> <i>Crearea portofoliului al unui Serviciu de</i>	Bibliotecarii vor obține cunoștințe și abilități de organiza un portofoliu serviciului de bibliotecă.	3 Mai	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, BlÎ Căușeni	M.Potânga O.Groza S.Galgălic

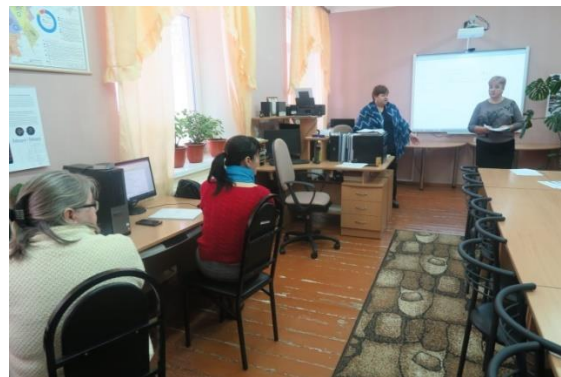
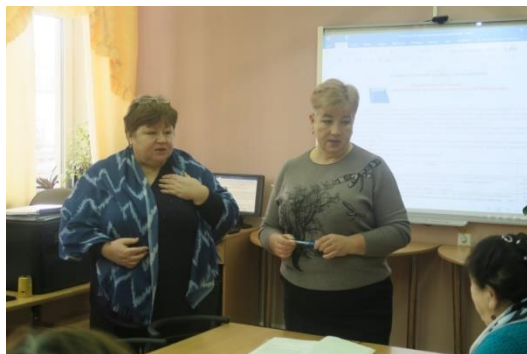
<i>bibliotecă</i>				
<i>Atelier Crearea portofoliului unui proiect</i>	Bibliotecarii vor obține cunoștințe și abilități de organiza un portofoliu a unui proiect implementat. Ce este un proiect, ce trebuie să conțină un portofoliu, câți ani este valabil un portofoliu a unui proiect. Pentru ce avem nevoie să avem un portofoliu.	10 Mai Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	O.Groza N.Popușoi L.Osipov
<i>Atelier Gestionarea canalelor social media. Facebook avansat.</i>	Bibliotecarii vor obține abilități de administrare a paginilor Facebook	17 Mai	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	M.Potânga O.Groza
<i>Atelier profesional online Promovarea bibliotecii școlare prin intermediul paginii Facebook</i>	Context al evaluării bibliotecii școlare. Pagina Facebook-modalitate eficientă de promovare a imaginii și activităților. Crearea pagii facebook a bibliotecii	20 Mai Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	M.Potânga S.Gargălci O.Groza
<i>Atelier Cercetarea de promovare și marketing</i>	Dezvoltarea competențelor de realizare a cercetărilor de marketing în cadrul BP. Identificarea unor metode eficiente. Promovarea activităților folosind noi rețele de socializare : TikTok, Blog, Spoturi publicitare	24 Mai Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor înscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	M.Potânga S.Gargălci O.Groza N.Popușoi I.Creangă
<i>Atelier Alfabetizare digitală: MO Word</i>	Dezvoltarea competențelor digitale privind lucrul cu foi de calcul în MO Word	31 Mai	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	M.Potânga S.Gargălci O.Groza
<i>Atelier Alfabetizare digitală: MO Excel</i>	Dezvoltarea competențelor digitale privind lucrul cu foi de calcul în MO Excel	3 Iunie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	M.Potânga S.Gargălci O.Groza I.Creangă

		inscriși.		
Training profesional <i>Social media în culise.</i> <i>Principalele tendințe și strategii de conținut în anul 2022</i>	Tipuri de conținut, care pot fi create de către bibliotecari și utilizate în social media (facebook, istagram, TikTok...) Analiza conturilor instituționale de social media din cadrul BPR „Ion Ungureanu”. Tendințe și strategii.	7 Iunie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor inscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	M.Potânga S.Gargalic O.Groza I.Creangă
Atelier profesional <i>Utilizarea mijloacelor de înregistrare video și prelucrarea materialului în Programul „Wondersher Filmora”</i>	Înregistrarea video: concepții generale, caracteristici ale aplicații „Wondersher Filmora”. Cunoașterea procesului de înregistrare, modificare a imaginii, tipul înregistrării, de a opri cadrul (la vizionare și demonstrare), de a reduce viteza de reproducere	14 Iunie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor inscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	M.Potânga S.Gargalic O.Groza N.Popușoi I.Creangă
Atelier profesional. <i>Tutorialul și valoarea lui în domeniul biblioteconomic</i> <i>Programul „Bandicam”</i>	Dezvoltarea abilităților bibliotecarilor BP și școlari privind crearea unui tutorial cu conținut profesional, Dezvoltând competențele digitale și profesionale folosind Programul „Bandicam”	21 Iunie Atelierele se vor repeta, după necesitatea și interesul formabililor inscriși.	Bibliotecarii din BPR „Ion Ungureanu”, BPT, Blî Căușeni	M.Potânga S.Gargalic O.Groza N.Popușoi I.Creangă

Anexa 4. Link-uri ale celor mai importante activități ale BPR promovate pe Facebook în anul 2022.

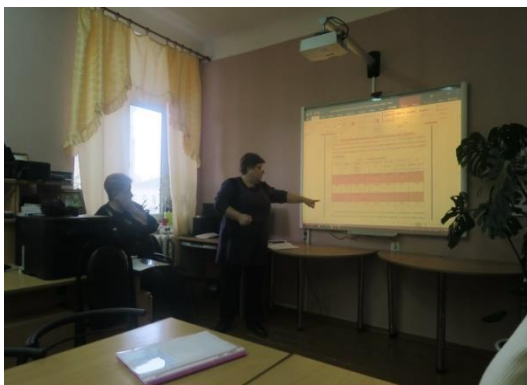
1. „Algoritmul elaborării raportului analitic anual” 12.02.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.3911758028890076>

2. „Atelier profesional. Revizuirea rapoartelor anuale” 11.02.2021

<https://www.facebook.com/media/set?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.3909318475800698>

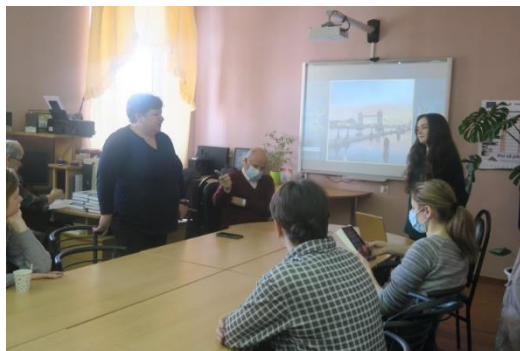
3. Proiectul Internațional "Punguța cu 2 cărți " 08.02.2021

<https://www.facebook.com/hashtag/pungutacu2carti>

4. Lansarea cărții „Pene, morminte și flori” de M.K. Lynn 29.01.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.3876287465770466>

5. Holocaust - lacrima istoriei 27.01.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.3870556176343595>

6. „Robo Liga Bibliotecirilor – 2020” Premiarea participanților 13.01.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.3831983843534162>

7. Algoritmul elaborării raportului anual 16.02.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.3922165594515986>

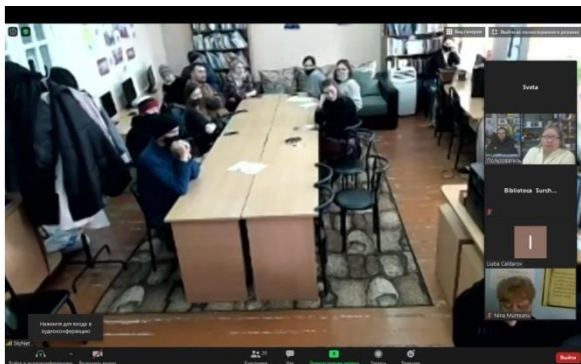
8. Atelier profesional. Elaborarea raportului anual 17.02.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.3924497427616136>

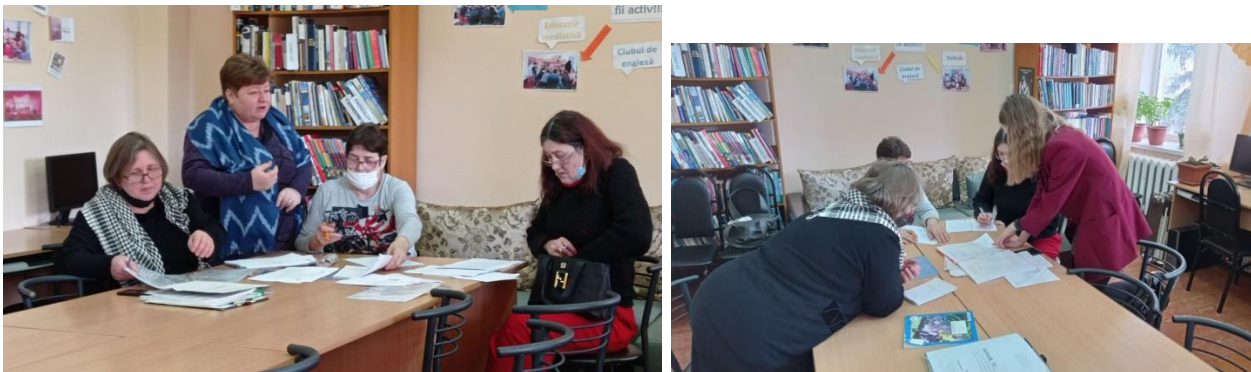
9. 30 de ani de la crearea Serviciului Public de Ocupare a Forței de Muncă 18.02.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.3927124524020093>

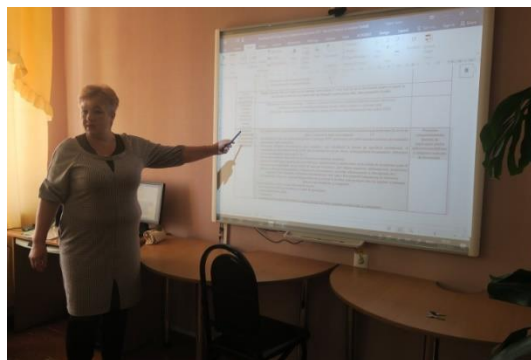
10. Atelier profesional, „Revizuirea, ajustarea rapoartelor anuale statistice și analitice și elaborarea portofoliului SMB”. 19.02.2021

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.3929672650431947/3929672193765326/>

11. Atelier profesional. Revizuirea rapoartelor anuale 23.02.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.3940102086055670>

12. Protejarea mediului ambiant 14.04.2021

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4093638674035343/4093637814035429/>

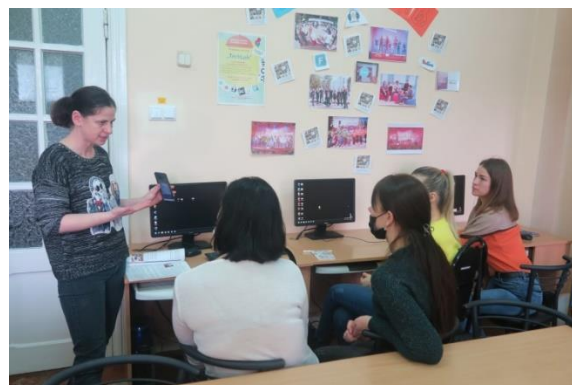
Tinerii din raionul Căușeni își consolidează forțele în rezolvarea problemelor de mediu. 13.04.2021

<https://www.facebook.com/photo?fbid=3971584406236689&set=pcb.3002023923363171>

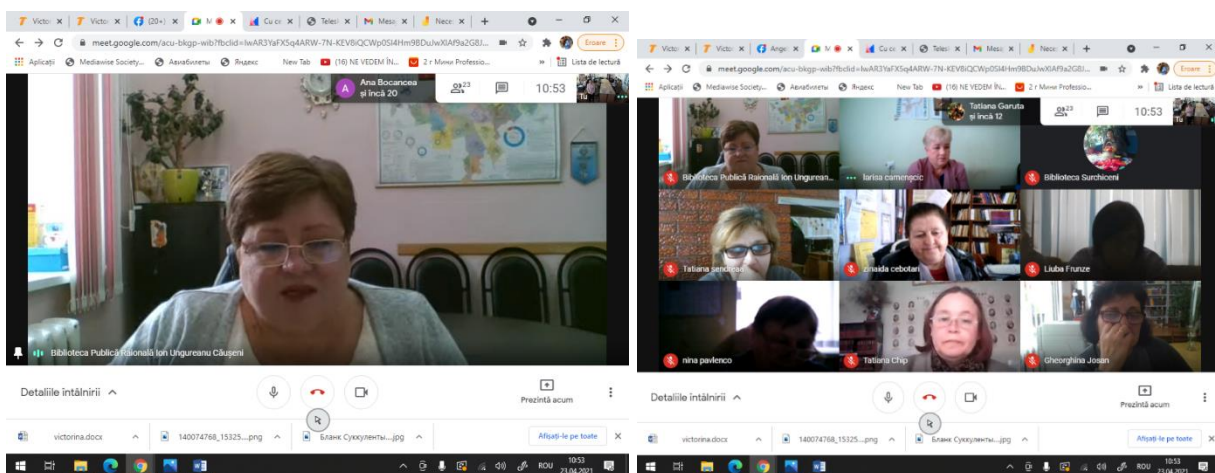
13. Aplicația Tiny Scanner 23.04.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4117500781649132>

14. Reuniunea profesională online dedicată Zilei Bibliotecarului 23.04.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4129835537082323>

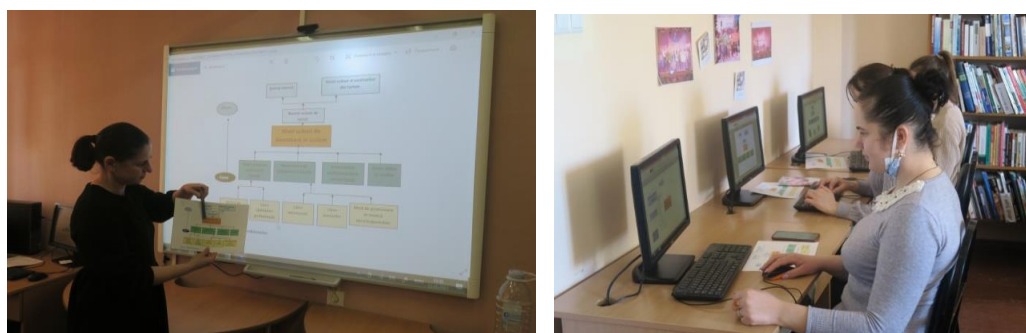
15. Instruiri Word 26.04.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4130127447053132>

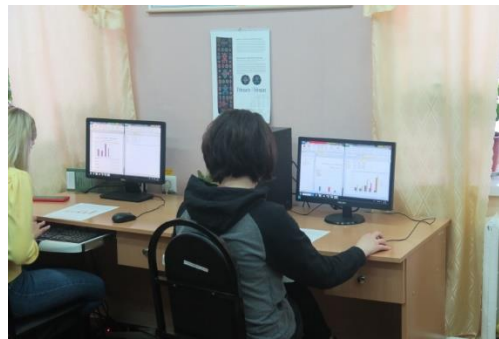
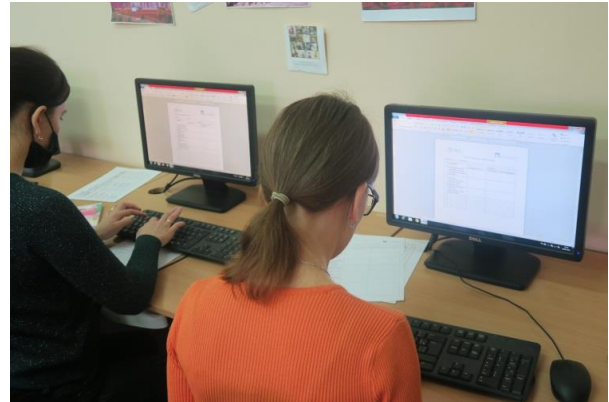
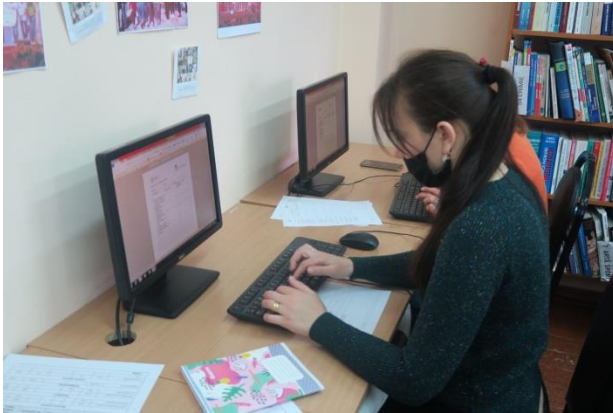
16. Formele și schemele în Word 27.04.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4133019483430595>

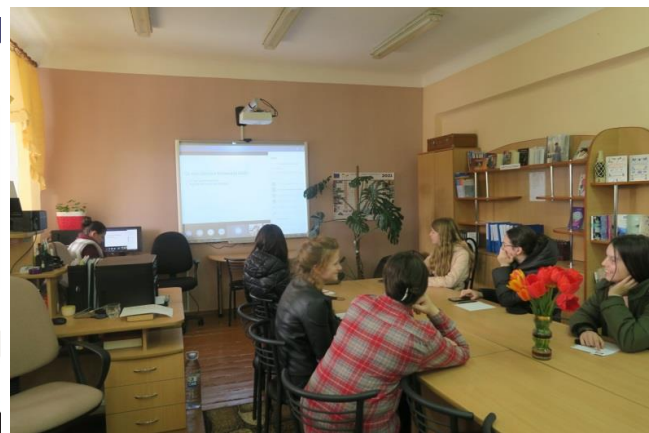
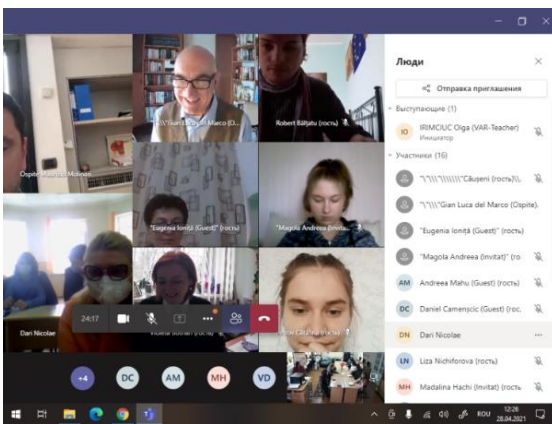
17. Diagrame și tabele în Word 28.04.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4135813119817898>

18. Întâlnire online cu partenerul internațional Gian Luca del Marco (Italia) 28.04.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4136075546458322>

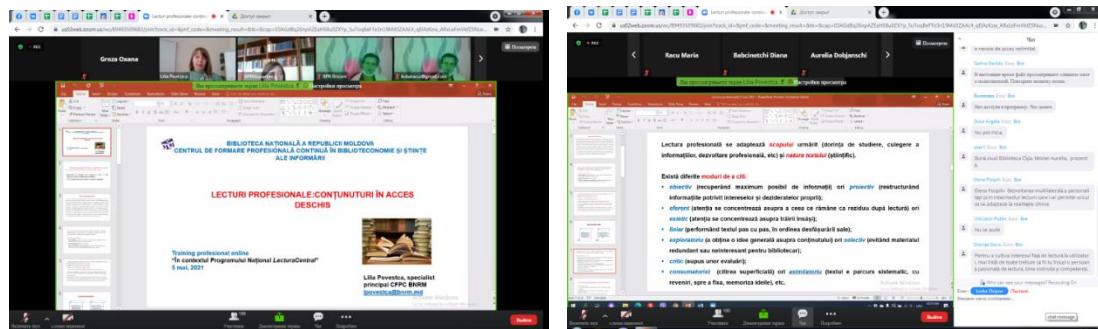

19. Training profesional online „Lecturi profesionale” 05.05.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.41562269544431>

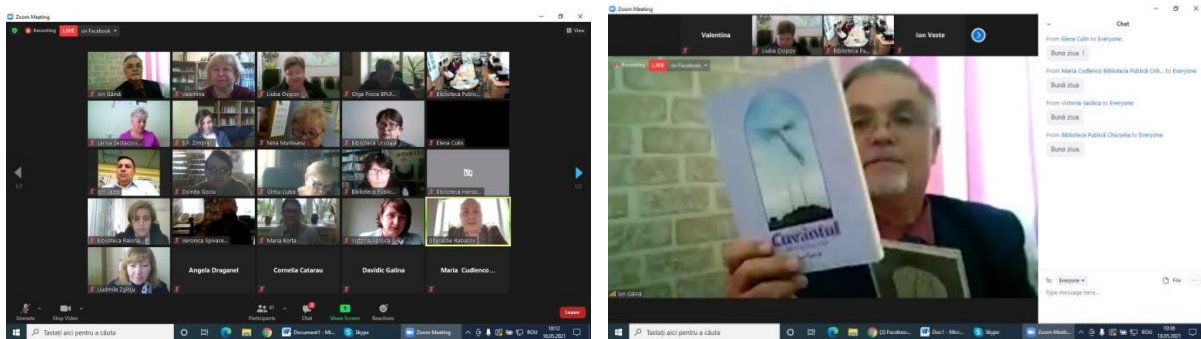
81

20. „Un om ca o instituție - Ioan Găină”. Campania online 25scriitori/cercetători. 18.05.2021

<https://www.facebook.com/photo?fbid=225643866034936&set=pcb.225653139367342>

https://www.facebook.com/watch/live/?v=922372181663472&ref=watch_permalink

21. De ziua ta, copile... 01.06.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4241745722557970>

22. Clubul de robotică alături de copii de ziua lor (1 iunie) 01.06.2021

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4241762349222974>

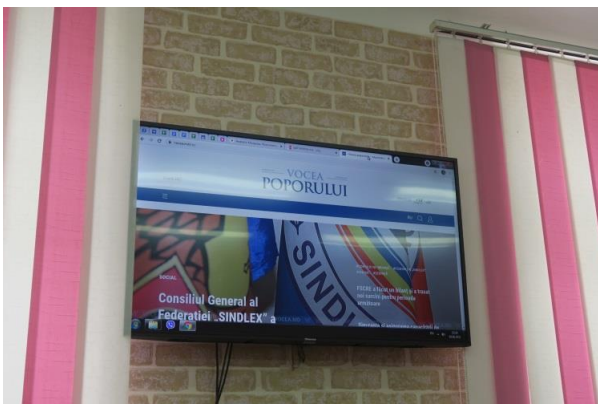
23. Educația mediatică pentru tineri și adulți 03.06.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4247705201962022>

24. Educația mediatică pentru tineri 04.06.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4250406065025269>

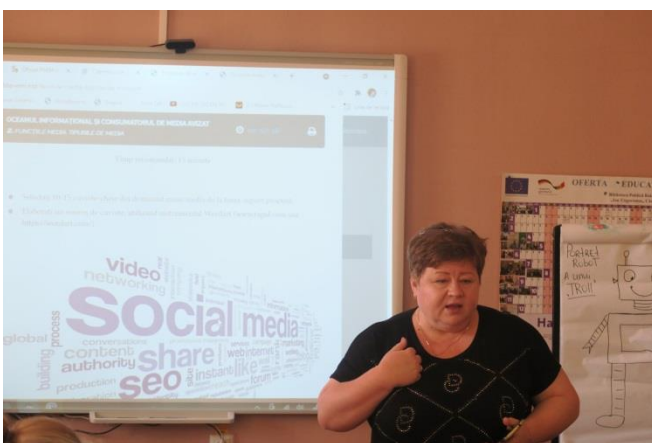

25. Siguranța în spațiul online 09.06.21

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4264549480277594/4264546570277885/>

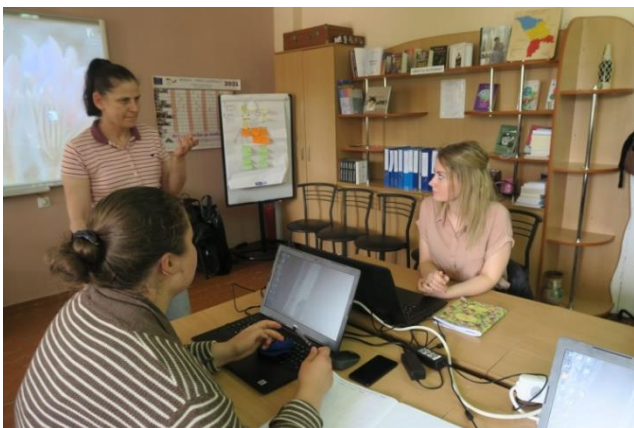
26. Educația mediatică pentru bibliotecarii școlari. Troll-ii și troll-ingul 10.06.21
<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4267512286647980/4267508169981725/>

27. Managementul calculatorului și instrumentele de bază a Word-ului. Instruiri pentru comunitate. 17.06.21
<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4286822214716987>

28. Instrumentele programului Word. 18.06.21
<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4288715821194293>

29. Competențe digitale pentru adulți. 18.06.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4289593281106547>

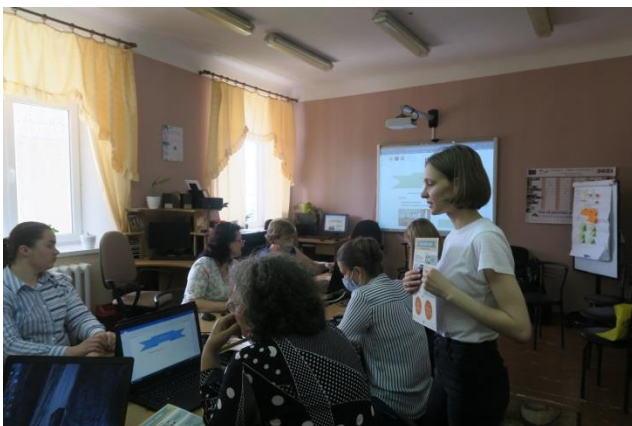
30. Atelier profesional. Evaluarea bibliotecilor din învățământ. 22.06.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4299823106750231>

31. Crearea unui poster în document Word 2.06.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4300145093384699>

32. Atelier profesional pentru bibliotecari școlari. Ziua a II-a 23.06.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4303029203096288>

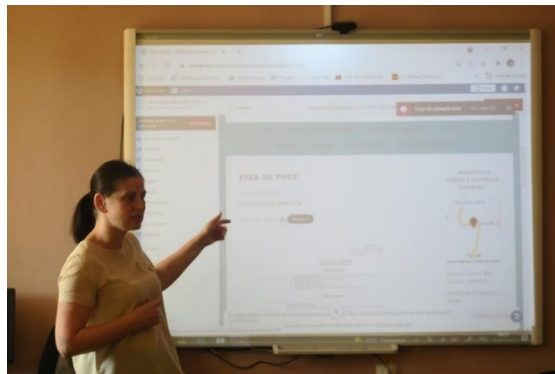
33. Mentor Me - Observarea alegerilor. Proiectul ProDEM2 25.06.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4309145965817945>

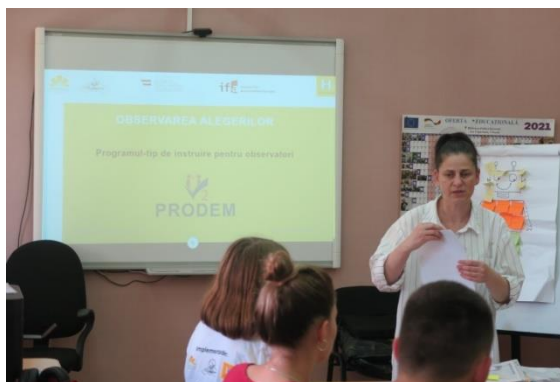
34. Atelier profesional cu bibliotecarii școlari. Ziua a III-a 28.06.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4317354088330466>

35. Mentor Me - Observarea alegerilor. ProDEM2 28.06.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4309145965817945>

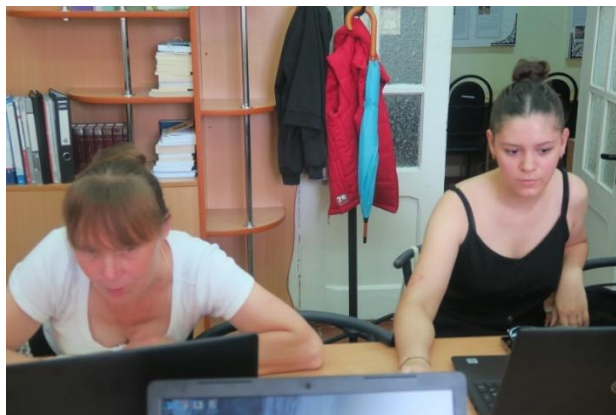

36. 08.07.2021. "Punguța cu 2 cărți" a ajuns la cei 5 copilași din orașul Căușeni implicați în proiect 08.07.21

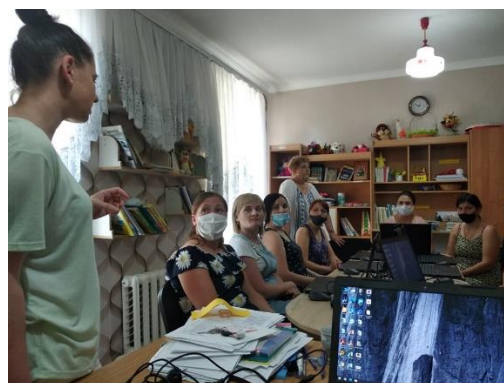
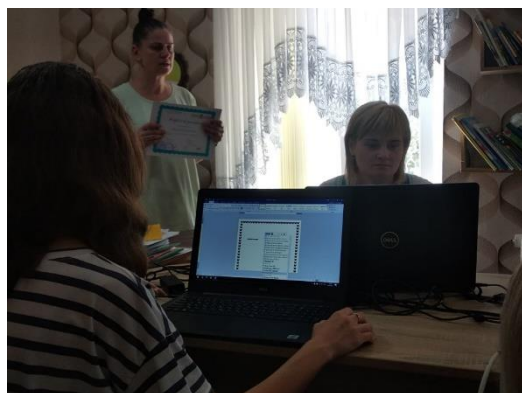
37. Competențe digitale pentru fiecare. „IlovePDF.com” 13.07.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4360135924052282>

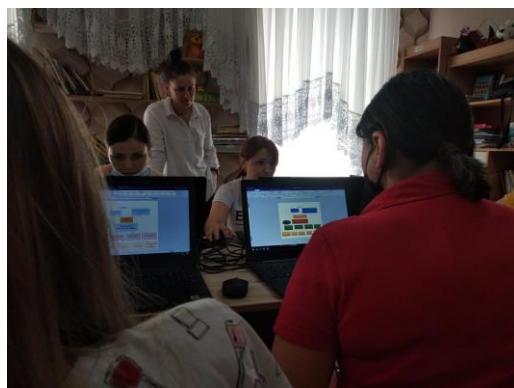
38. Crearea certificatelor cu ajutorul instrumentelor de lucru Word 14.07.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4362960237103184>

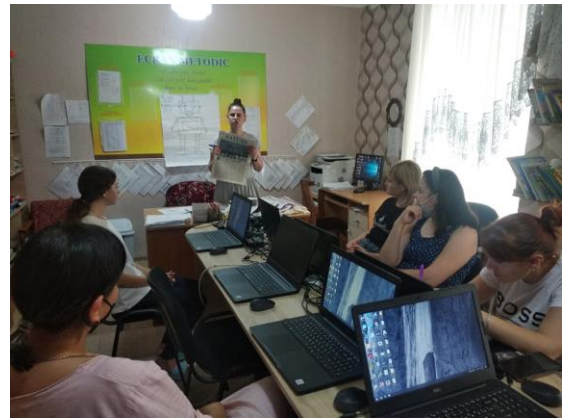
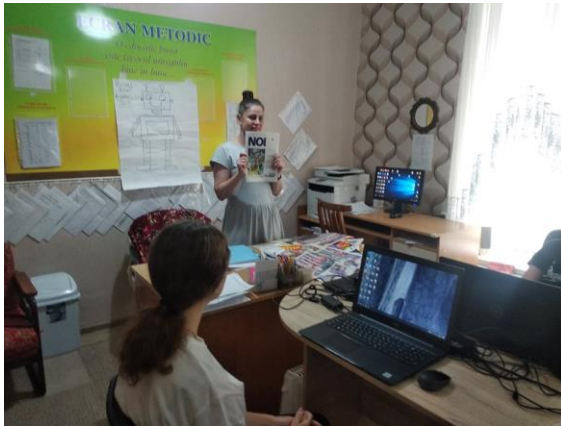
39. Lucrul cu formele în Word 15.07.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4366043606794847>

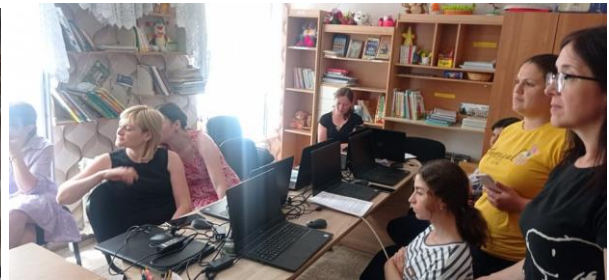
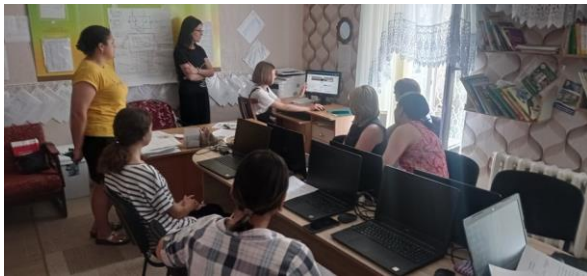
40. „Ziarul tipărit sau ziarului online” 16.07.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4368805403185334>

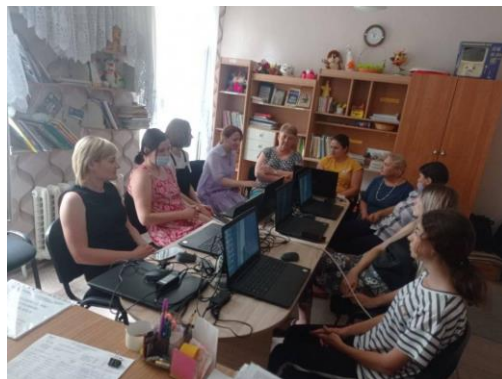
41. Educătorii grădiniței nr.1 Căușeni au fost instruiți în Educația mediatică cu tematica „Siguranța Online” 20.07.21

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4380032952062579/4380031615396046/>

42. Educatoarele grădiniței nr. 1 au învățat cum și pentru ce se folosesc instrumentele de lucru Google Drive. 21.07.21

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4383063921759482/4383054435093764/>

43. Scriitoarea Maria Buboc în vizită la BPR "Ion Ungureanu" 06.08.21

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4430547337011140/4430494887016385/>

44. Oră informativă pentru copii despre procesul alegerilor în Republica Moldova 19.08.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4469923523073521>

45. Oră informativă pentru preșolari despre CICDE 26.08.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4491112557621284>

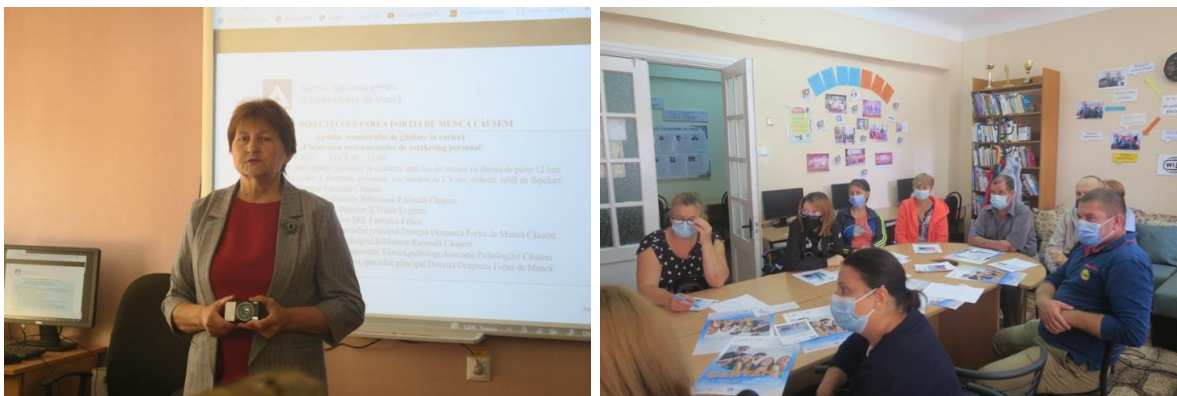
46. Oră informativă cu preșcolari despre CICDE 26.08.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4491118130954060>

47. Crearea CV-ului și interviul de angajare 03.09.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4515816008484272>

48. Proiectul "Scriu cu responsabilitate, acționez pentru comunitate". 05.09.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=natalia.popusoi.9&set=a.2544750822334997>

49. Despre Jurnalistul traditional 07.09.21

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4528795337186339/4528770333855506/>

50. „Biblioteca - Platforma alegătorului activ” 08.09.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4531215200277686>

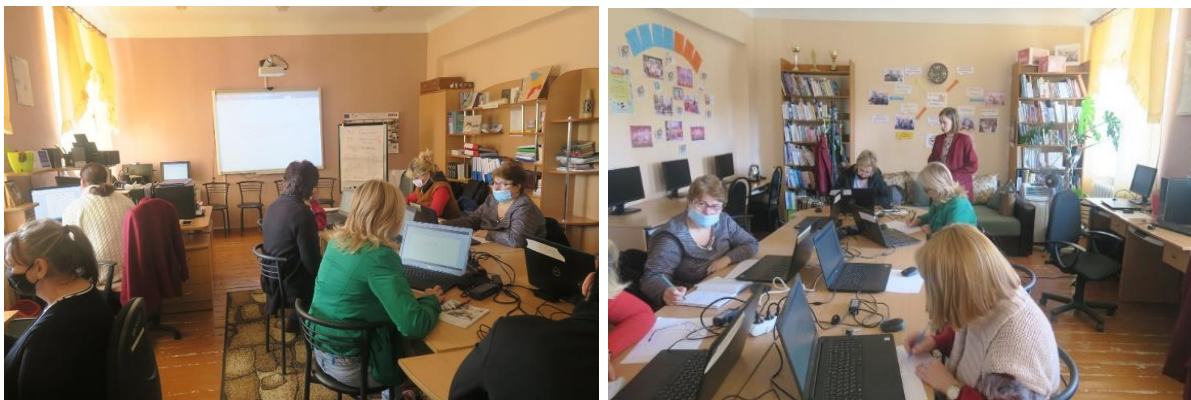
51. Competențe digitale pentru adulți 04.10.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4618491451550060>

52. Competențe digitale pentru comunitate. 06.10.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4621636597902212>

53. Competențe digitale pentru matri. Excel 07.10.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4624591980940007>

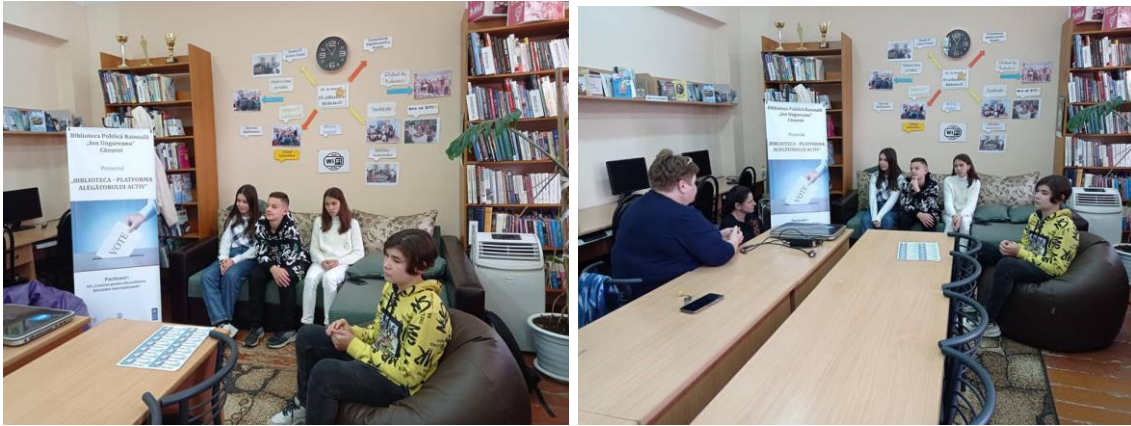
54. Concursul Republican „La Izvoarele înțelepciunii” 13.10.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4644368255629046>

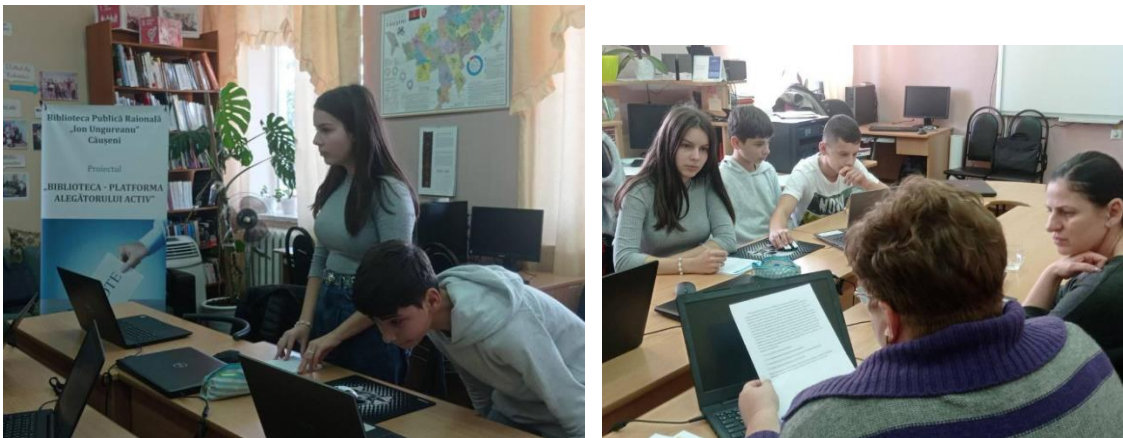
55. Proiectul "Biblioteca - platforma alegătorului activ" în acțiune 15.10.21

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4652276634838208/4652275984838273/>

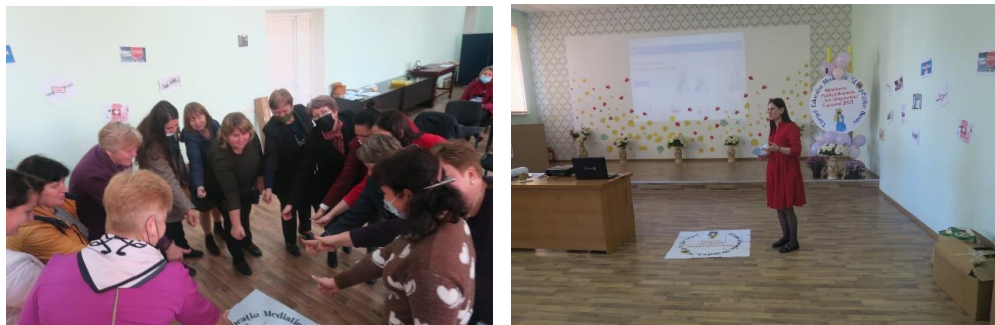
56. Proiectul "Biblioteca - platforma alegătorului activ" ședințe de lucru 19.10.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4663481047051100>

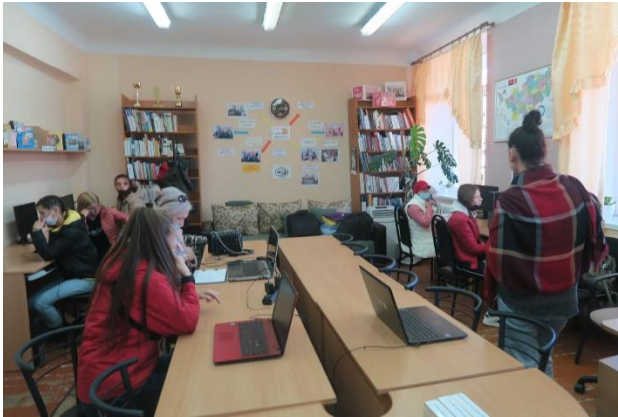
57. Târgul Educația Mediatică „Stop Fake News” 22.10.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4672910102774861>

58. Competențe digitale 22.10.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4673015629430975>

59. **CICDE** O nouă întâlnire cu echipa PDI 10.11.21

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4734099243322613/4734098573322680/>

60. Exercițiul de simulare a alegerilor 11.11.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4737199999679204>

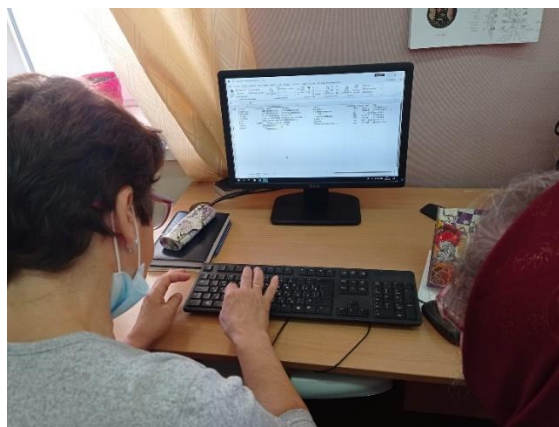
61. Săptămâna Tineretului 15.11.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4750290988370105>

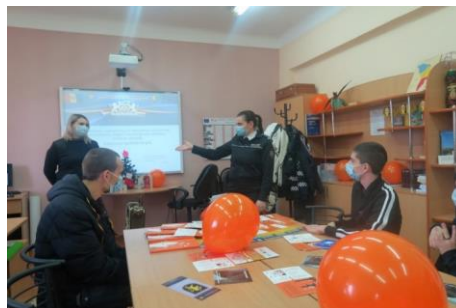
62. Instruiri pentru Bibliotecari 17.11.21

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4752709374794933/4752708354795035/>

63. Prevenirea și raportarea discriminării după criteriul de sex 02.12.21

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=biblioteca.raionala.causeni&set=a.4806895572709646>

64. "Robo Liga Bibliotecilor 2021" 05.12.21

<https://www.facebook.com/biblioteca.raionala.causeni/photos/pcb.4816308685101668/4816307755101761/>

